

යිනුද ම සිලික්ලි ඇස්ට්‍රිච් /මුදුස් පතිප්‍රිමායුතුයාතු/All Rights Reserved]

නව තිරුදෝගේ/ප්‍රතිය පාඨත්තිට්ම/New Syllabus

ශ්‍රී ලංකා විෂාය දෙපාර්තමේන්තුව හිමි විෂාය දෙපාර්තමේන්තුව සිලික්ලි නිශ්චිත තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව හිමි විෂාය දෙපාර්තමේන්තුව
ඩොශන්ස්ප්‍රේස්, Sri Lanka Department of Examinations හිමි තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව සිලික්ලි නිශ්චිත තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව
ඩොශන්ස්ප්‍රේස්, Sri Lanka Department of Examinations සිලික්ලි නිශ්චිත තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව සිලික්ලි නිශ්චිත තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව
ඩොශන්ස්ප්‍රේස්, Sri Lanka Department of Examinations සිලික්ලි නිශ්චිත තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව සිලික්ලි නිශ්චිත තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව
ඩොශන්ස්ප්‍රේස්, Sri Lanka Department of Examinations සිලික්ලි නිශ්චිත තිරුදෝගේ විෂය දෙපාර්තමේන්තුව

NEW**Department of Examinations, Sri Lanka**

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විෂාය දෙපාර්තමේන්තුව හිමි විෂය දෙපාර්තමේන්තුව
කළඹිප් පොතුත් තරාතරප් පත්තිර් (ඉයර් තර්ප් ප්‍රේෂී, 2019 ඉකළුව
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

ඇගේල් විද්‍යාව
ප්‍රජාවාසික
GeographyI
I
I

22

S

I

2019.08.28 / 1300 - 1610

පැය තුනකි
මුත්‍රු මණිත්තියාලම්
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය
මොලතික බාසිප්පූ නෞරම්
Additional Reading Time

- මිනින්ද 10 දි
- 10 නිමිත්ත්කள්
- 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශන පැවත්වනු ලබයි. එමෙන් ප්‍රශනවල දෙන ප්‍රශන සංඛ්‍යාතය
කර ගැනීමටත් යොදාගත්තා.

ලෝගෝ පැවත්වනු ඇති ප්‍රශන්වල සඳහා පමණි

විෂාය අංකය :

උපදෙස්:

- * මෙම ප්‍රශන පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. I කොටස බහුවරණ ප්‍රශන 40 කින් සමන්විත වන අතර,
ඒවාට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශනය ම සැපයිය යුතු ය.
- * I කොටසේ නිවැරදි පිළිතුරක් සඳහා ලකුණු එක බැහින් හිමි වේ.
- * II කොටසේහි ප්‍රශන දෙකක් ම පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.
- * III කොටස ප්‍රශන තුනකින් සමන්විත වන අතර තෝරාගත් ප්‍රශන දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.
- * I, II සහ III කොටස්වල පිළිතුරු පත්‍ර එකට අමුණා හාර දිය යුතු ය.

පරීක්ෂකගෙන් ප්‍රශනෝරු සඳහා පමණි.

	ප්‍රශන අංකය	ලකුණු
I කොටස	1 - 40	
II කොටස	1	
	2	
III කොටස	3	
	4	
	5	
	6	
එකතුව		

	අන්තර්	සංඛ්‍යාත අංකය
1 වන පරීක්ෂක		
2 වන පරීක්ෂක		
අනිරේක ප්‍රධාන පරීක්ෂක		
ප්‍රධාන පරීක්ෂක		
ගණන පරීක්ෂක		

I කොටස

- ප්‍රශනවලට නිවැරදි පිළිතුර අඩංගු වරණය තෝරා, එහි අංකය ප්‍රශනය ඉදිරියේ ඇති හින් ඉර වන ලියන්න.
- 1. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අනුරෙන් ඩු ලක්ෂණ සිතියමක ඇති සමේවිත රේබා පිළිබඳ ව නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?
 - (1) සමේවිත රේබා මගින් තුමියේ සියලු හෙතින් ලක්ෂණ නිරුපණය කරයි.
 - (2) සමේවිත රේබා අදිනු ලබන්නේ 40 m ක අන්තරයකිනි.
 - (3) සැම අවස්ථාවක දී ම සමේවිත රේබා දැක්වෙන්නේ හින් ඉරි මගිනි.
 - (4) සමේවිත රේබා මගින් තුමියේ සමාන උච්චත්ව යා කර පෙන්වයි.
 - (5) සමේවිත රේබා සැපු රේබා ලෙස ඇදි ඇති. (.....)
- 2. ශ්‍රී ලංකාවේ 1: 50,000 ඩු ලක්ෂණ සිතියමක මුහුණෙන්හි දිග පළල වන්නේ,

(1) 40 cm × 25 cm	(2) 50 cm × 30 cm	(3) 60 cm × 40 cm
(4) 70 cm × 40 cm	(5) 80 cm × 50 cm	(.....)

- 2 -

3. පරෝෂණයක දී යොදා ගන්නා ප්‍රධාන දත්ත වර්ග දෙකක් වන්නේ,
 (1) සිනියම් හා ගුවන් ජායාරූප ය. (2) සංගණන වාර්තා හා පුවත්පත් ය.
 (3) ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික ය. (4) සමික්ෂණ හා මිනුම් ය.
 (5) නිරික්ෂණ හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ය. (.....)
4. නිරික්ෂණය මගින් රස් කළ දත්තවලට උදාහරණයක් වනුයේ,
 (1) වි වා කිරීම සඳහා භාවිත යෙදුවුම් ප්‍රමාණයයි.
 (2) ග්‍රාම තිලධාරී කොට්ඨායක ජන සංඛ්‍යාවයි.
 (3) සුපිරි වෙළෙඳසැලක් තුළ පාරිභෝගික වර්යාවයි.
 (4) කාර්යාලයිය කාර්ය සහයකයින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටමයි.
 (5) කුටුම්භයක ආදායම මාරුගයි. (.....)
5. භුගෝලිය තොරතුරු පද්ධතියක සැපුවම හාවතියට ගත හැකි දත්ත යුගලය වන්නේ,
 (1) වන්දිකා ප්‍රතිචිත්‍ය හා සුපැරික්ෂණ (Scanned) දත්ත ය.
 (2) දෙශික (Digital) දත්ත හා මුදුන දත්ත ය.
 (3) සුපැරික්ෂණ දත්ත හා දෙශික දත්ත ය.
 (4) ගෝලිය ස්ථානගත කිරීමේ පද්ධති (GPS) දත්ත හා සන්නතික දත්ත ය.
 (5) බණ්ඩාක හා දෙශික දත්ත ය. (.....)
6. සු ලක්ෂණ සිනියමක ඇති හෝතික ලක්ෂණ දෙකක් වන්නේ,
 (1) උන්නතාංශය හා ජල සම්පාදනයයි. (2) හෝග වගාව හා ජල සම්පාදනයයි.
 (3) ජලවහනය හා මාරුග පද්ධතියයි. (4) සු විෂමතාව හා ජලවහනයයි.
 (5) ජල සම්පාදනය හා මාරුග පද්ධතියයි. (.....)
7. අංකිත සිනියමක සකස් කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන උපකරණයක් වන්නේ,
 (1) මාලිමාවයි.
 (2) තියෝබලයිටයයි.
 (3) ගෝලිය ස්ථානගත කිරීමේ පද්ධති (GPS) ග්‍රාහකයයි.
 (4) සුපැරික්ෂණයයි (Scanner).
 (5) මිනුම්පරියයි. (.....)
8. තාගරයක ජන සංඛ්‍යාතිය නිරූපණය කිරීම සඳහා වඩාන් සුදුසු වන්නේ,
 (1) ජාල රේඛයයි. (2) බෙදන ලද වෘත්ත ප්‍රස්ථාරයයි.(pie graph).
 (3) රේඛා ප්‍රස්ථාරයයි. (4) තිත් සිනියමයි.
 (5) විසරණ සටහනයි. (.....)
9. රේඛා සහ තීරු (bars) ලෙස එකම ප්‍රස්ථාරයකින් දැක්වීය හැකි දත්ත වනුයේ,
 (1) ජන සනාත්වය සහ ජන ව්‍යාප්තියයි. (2) වර්ෂාපතනය හා උෂ්ණත්වයයි.
 (3) භුමි පරිභෝෂනය හා ජනගහනයයි. (4) ආනයනය හා අපනායනයයි.
 (5) ආගමනය හා විගමනයයි. (.....)
10. දත්ත ව්‍යාප්තියක විවෘතය පන්ති ප්‍රාන්තර අනුව සකස් කර ඉදිරිපත් කරනු ලබන සිනියම් ක්‍රමයක් වන්නේ,
 (1) රේඛා සිනියමයි. (2) සු ලක්ෂණ සිනියමයි. (3) බාරා සිනියමයි.
 (4) තිත් සිනියමයි. (5) සම සංඛ්‍යා සිනියමයි. (.....)
11. පහත දැක්වෙන එවා අනුරූප පළමු ගණයේ සු රුප දෙකක් දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
 (1) ගිනි කදු හා කදු වැටි (2) මහද්වීපික බලුම් හා පළින පුද්ග
 (3) මහද්වීප හා සාගර (4) කදු වැටි හා පළින පුද්ග
 (5) මහද්වීප හා දුපත් (.....)
12. ආවෘත පද්ධතියකට උදාහරණයක් වනුයේ,
 (1) සෞරගුහ මණ්ඩලයි. (2) පාලීවී පද්ධතියයි.
 (3) නිවරතන වැළැ වනාන්තර පද්ධතියයි. (4) ජලවහන දුර්ක්ෂයයි.
 (5) තාණ භුම් පරිසර පද්ධතියයි. (.....)

- 3 -

- 13.** පාලීවියේ ප්‍රාවරණය හරයෙන් වෙන් කොට දක්වන ගුවෙන්බරිග් අසන්තතිය පිහිටා ඇත්තේ පාලීවි මත්‍යිට සිට කොපමණ ගැසුරකින් දැයි නිවැරදිව දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
- (1) 1550 km (2) 1750 km (3) 2100 km (4) 2200 km (5) 2990 km (.....)
- 14.** ගක්ති බනිජයක් දක්වෙන වරණය කුමක් ද?
- (1) මොනසයිටි ය. (2) ක්රෝමියම් ය. (3) ගෙල්ඩ්ස්පාර් ය.
 (4) මැයිමටයිටි ය. (5) ලිමොනයිටි ය. (.....)
- 15.** විපරිත පාඡාණයකට උදාහරණයක් දක්වෙන වරණය කුමක් ද?
- (1) ගේනයිටි (2) පූජු ගල් (3) සිස්ටි
 (4) ක්වාරටිසයිටි (5) වැලි ගල් (.....)
- 16.** අපසාරි වලන නිසා නිර්මාණය වූ නෑ ලක්ෂණයකට උදාහරණයක් වන්නේ,
 (1) මධ්‍ය සාගරික වැටි ය. (2) හිමාලය කදු වැටිය ය.
 (3) මරියානා ආගාධය ය. (4) හවායි දුපත් ය.
 (5) රෝකි කදු ය. (.....)
- 17.** භුමි කම්පාවලින් බහුතරයක් හටගන්නා පාලීවියේ ප්‍රධාන කළාපය කුමක් ද?
- (1) පැසිපික් වල්ල කළාපය (2) මධ්‍යධරණී හිමාලය කළාපය
 (3) මධ්‍ය අන්ලාන්තික් සාගරික කළාපය (4) අප්‍රිකානු සුවිශේද තිමින කළාපය
 (5) දකුණු ඇමෙරිකානු කළාපය (.....)
- 18.** විපුල්‍යයක් යමහල පිහිටා ඇති රට කුමක් ද?
- (1) පිලිපිනය (2) ඉන්දුනීසියාව (3) ජපානය
 (4) ඉතාලිය (5) මෙක්සිකොව (.....)
- 19.** පහත දැක්වෙන වරණ අතුරෙන් ආක්‍රාන්ත යමහල් භුම්ප්‍රේට්‍රු සඳහා උදාහරණයක් වන්නේ,
 (1) කළුදෙරාව ය. (2) යමහල් කේතු ය. (3) ලාවා සානු ය.
 (4) ඩිසික ය. (5) සංපුක්ත කේතු ය. (.....)
- 20.** ශ්‍රී ලංකාවේ පළමුවන අන්තර්-මෙසම් වර්ෂාව ලැබෙන කාල පරිච්ඡේදය වන්නේ,
 (1) මාරු - අප්‍රේල් වේ. (2) අගෝස්තු - සැප්තැම්බර් වේ.
 (3) ඔක්තෝම්බර් - නොවැම්බර් වේ. (4) අප්‍රේල් - මැයි වේ.
 (5) නොවැම්බර් - දෙසැම්බර් වේ. (.....)
- 21.** ශ්‍රී ලංකාවේ උපරිම වර්ෂාපතනයක් වාර්තා වන ජ්‍යානය වන්නේ,
 (1) යටියන්තාට ය. (2) හැටන් ය. (3) වටවල ය.
 (4) මාලිබාච ය. (5) තලවාකැල් ය. (.....)
- 22.** පහත දැක්වෙන වරණ අතුරෙන් හරිනාගාර වායු විමෝචනයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ය තුනක් අවරෝහන කුමයට දැක්වෙන්නේ කුමන වරණයෙහි ද?
- (1) ගක්ති පරිය, කාර්මික පරිය, වනහරණය
 (2) ගක්ති පරිය, ප්‍රවාහන පරිය, කාමිකර්ම පරිය
 (3) කාර්මික පරිය, වනහරණය, ප්‍රවාහන පරිය
 (4) කාමිකර්ම පරිය, ප්‍රවාහන පරිය, කාර්මික පරිය
 (5) වනහරණය, කාමිකර්ම පරිය, ප්‍රවාහන පරිය (.....)
- 23.** කිසියම් පුදේශයක දේශගුණය නිර්ණය කිරීම සඳහා කොපමණ වර්ෂ සංඛ්‍යාවක කාලගුණික දත්ත අවශ්‍ය වන්නේ ද?
- (1) වර්ෂ 15 (2) වර්ෂ 20 (3) වර්ෂ 30 (4) වර්ෂ 40 (5) වර්ෂ 50 (.....)
- 24.** පහත දැක්වෙන වරණ අතුරෙන් නිවර්තන වැසි වනාන්තර පිහිටා ඇති පුදේශ දැක්වෙන්නේ කුමන වරණයෙහි ද?
- (1) ආසියාව, අප්‍රිකාව, දකුණු ඇමෙරිකාව හා පැසිගික් සාගරික දුපත්
 (2) ඔස්ටෝලියාව, අප්‍රිකාව, දකුණු ඇමෙරිකාව හා මැබිගස්කර්
 (3) ආසියාව, අප්‍රිකාව, උතුරු ඇමෙරිකාව හා මධ්‍යම ඇමෙරිකාව
 (4) ආසියාව, දකුණු ඇමෙරිකාව, දකුණු දුරෝපය හා පැසිගික් සාගරික දුපත්
 (5) දකුණු අප්‍රිකාව, වීනය, දකුණු ඇමෙරිකාව හා පැසිගික් සාගරික දුපත් (.....)

- 25.** ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවැනි දිගම ගංගාව වන්නේ,
- (1) කල් ගග ය.
 - (2) කලා ඔය ය.
 - (3) මල්වනු ඔය ය.
 - (4) කැලණි ගග ය.
 - (5) වලුවේ ගග ය.
- 26.** ජන සංඛ්‍යාව වියපන් විමට හේතු වන සාධක දෙකක් ඇතුළත් නිවැරදි වරණය කුමක් ද?
- (1) ආයු අලේක්සාව ඉහළ යාම සහ සාම්ලුෂතාව ඉහළ යාම.
 - (2) ආයු අලේක්සාව පහළ යාම සහ මරණ දිසුතාව අඩු වීම.
 - (3) ආයු අලේක්සාව ඉහළ යාම සහ සාම්ලුෂතාව පහළ බැසිම.
 - (4) ආයු අලේක්සාව පහළ යාම සහ විවාහ දිසුතාව පහළ යාම.
 - (5) ආයු අලේක්සාව ඉහළ යාම සහ විවාහ දිසුතාව ඉහළ යාම.
- 27.** ‘බලු බනානා’ (blue banana) නම් හැදින්වෙන නාගරික-කාර්මික වේදිකාව විහිදෙන්නේ,
- (1) විකාගෝ සිට පිටිස්බර්ග් දක්වා ය.
 - (2) බොස්ටන් සිට වොහිංග්ටන් දක්වා ය.
 - (3) වයඹදිග එංගලන්තයේ සිට ජේනෝවා දක්වා ය.
 - (4) වෝකියෝ සිට ඔසාකා දක්වා ය.
 - (5) ග්ලාස්ගෝ සිට බුඩාපේස්ට් දක්වා ය.
- 28.** ප්‍රාථමික ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම දෙකක් ඇතුළත් නිවැරදි වරණය වන්නේ,
- (1) කාශිකර්මය සහ නිෂ්පාදන කර්මාන්තයයි.
 - (2) ආකර කර්මාන්තය සහ මුදුන් මැරිමයි.
 - (3) ආකර කර්මාන්තය සහ ප්‍රවාහනයයි.
 - (4) කාශිකර්මය සහ වෙළෙඳාමයි.
 - (5) මුදුන් මැරිම සහ නිෂ්පාදන කර්මාන්තයයි.
- 29.** බහුජාතික සමාගමක් යනුවෙන් හැදින්වෙන්නේ,
- (1) විවිධ ජාතීන්ට අයන් පුද්ගලයන් කණ්ඩායමක් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන සමාගමකි.
 - (2) බොහෝ සංචාරක වන රටවල කර්මාන්ත සඳහා මුදල් ආයෝජනය කිරීමට පිහිටු වූ සමාගමකි.
 - (3) මව රටේ පිහිටි සමාගමට අතිරේක වෙනත් රටවල ද ගාඩා පිහිටුවා ඇති සමාගමකි.
 - (4) ලේඛක වෙළඳ සංඛ්‍යානය විසින් පිහිටුවා ඇති සමාගමකි.
 - (5) ඉහළ වට්නාමක් ඇති හාන්ඩ සම්බුද්‍යායක් නිපදවන සමාගමකි.
- 30.** වගාවට යොදවා ඇති තුම් ප්‍රමාණය ප්‍රසාරණය සීමා විමට හේතුව වන්නේ,
- (1) බොහෝ සංචාරක වන රටවල කාශිකර්මික තාක්ෂණය හිග වීම ය.
 - (2) ලේඛකයේ වගාවට ගත තැකි තුම්යෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් දැනටමත් ඒ සඳහා යොදවා තිබීම ය.
 - (3) ගොවින් වශයෙන් රැකියා කිරීමට කාමත් තරුණ අය අඩු වීම ය.
 - (4) රජයට අයන් තුම්ය වගාව සඳහා යෝජිමට රජය අකමැති වීම ය.
 - (5) කාශිකර්මික තුම්ය ප්‍රසාරණය කිරීම ගෝලීය උණුසුම් වීම නිසා සීමා වීම ය.
- 31.** නාගරික ජනාධාරී දුරාවලියේ පහළ ම හා සංකීරණත්වයෙන් අඩු ම ජනාධාරීය වන්නේ,
- (1) ගොවිපොල ය.
 - (2) ගම ය.
 - (3) නගරය ය.
 - (4) කුඩා ගම ය.
 - (5) පුරවරය ය.
- 32.** පහත දැක්වෙන පිළිතුරු අතුරෙන් ජනසංඛ්‍යාවක ඇති ලක්ෂණ හතරක් දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
- (1) උපත්, මරණ, සංකුමණය හා වර්ධනය
 - (2) උපත්, මරණ, ආගමනය හා විගමනය
 - (3) සාම්ලුෂතාව, මෘත්‍යාන්තාව, සංයුතිය හා සංකුමණය
 - (4) විශාලත්වය, ව්‍යාප්තිය, සංයුතිය සහ වර්ධනය
 - (5) විශාලත්වය, ව්‍යුහය, ස්වභාවික වර්ධනය සහ සංකුමණය
- 33.** ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කොට්ටෙ අයන්වන්නේ පහත දැක්වෙන කුමන නගර වර්ගයට ද?
- (1) සංස්කෘතික
 - (2) පරිපාලන
 - (3) නොවාසික
 - (4) කාර්මික
 - (5) වාණිජ

- 5 -

- 34.** දකුණු ආයියාවේ අධිකතම නාගරික ජනසංඛ්‍යා ප්‍රතිගතයක් සහිත රට වන්නේ,
 (1) ඉනදියාවයි. (2) ශ්‍රී ලංකාවයි. (3) බංගලාදේශයයි.
 (4) මාලදිවයිනයි. (5) පකිස්ථානයයි. (.....)
- 35.** පහත දැක්වෙන වරණ අතුරෙන් පුම්පිරි අනුපාතය විස්තර කරන්නේ කුමන වරණයෙහි ද?
 (1) ජනසංඛ්‍යාවේ ස්ථීරීන් 100 කට සිටින පුරුෂයින් සංඛ්‍යාව
 (2) ජනසංඛ්‍යාවේ පුරුෂයින් 100 කට සිටින ස්ථීරීන් සංඛ්‍යාව
 (3) ජනසංඛ්‍යාවේ ස්ථීරීන් 1000 කට සිටින පුරුෂයින් සංඛ්‍යාව
 (4) ජනසංඛ්‍යාවේ පුරුෂයින් 1000 කට සිටින ස්ථීරීන් සංඛ්‍යාව
 (5) ජනසංඛ්‍යාවේ ස්ථීරීන් 10 කට සිටින පුරුෂයින් සංඛ්‍යාව (.....)
- 36.** පහත දැක්වෙන වරණ අතුරෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මිනිරන් නිෂ්පාදනයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් නිවැරදිව දැක්වෙන්නේ කුමන වරණයෙහි ද?
 (1) නිෂ්පාදනයෙන් අධික ප්‍රමාණයක් දේශීය කර්මාන්ත විසින් ප්‍රයෝගනයට ගනී.
 (2) නිෂ්පාදන පිරිවය පහළ යමින් පවතී.
 (3) නිෂ්පාදනයෙන් 99% ක් ම අපනයනය කෙරේ.
 (4) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අධික ලෙස යාන්ත්‍රිකරණයට පත්ව ඇත.
 (5) පොදුගලික අංශය නිෂ්පාදනයට හුවුල් වී නොමැත. (.....)
- 37.** ජනාවාසයක ඉතා වැදගත් සංරචකය කුමක්ද?
 (1) සමාජය (2) නිවාස (3) ජාල (4) මිනිසා (5) පරිසරය (.....)
- 38.** 1987 වර්ෂයේ සිට ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික පරිපාලන ඒකකයක් වශයෙන් සලකනු කොමුකුවේ,
 (1) සුළුනගර සහා ය. (2) ප්‍රාදේශීය ආදායම් පාලක කොට්ඨාස ය.
 (3) මහනගර සහා ය. (4) උපදිසාපති කොට්ඨාස ය.
 (5) නගර සහා ය. (.....)
- 39.** ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කළාපයේ ජනසංඛ්‍යාවේ ගතිලක්ෂණ සම්බන්ධ නිවැරදි පිළිතුර කුමක් ද?
 (1) අධික ජනසංඛ්‍යාව හා ඉහළ ජනසංඛ්‍යා වර්ධන දිසුනාව ය.
 (2) අඩු ජනසංඛ්‍යාව හා පහළ ජනසංඛ්‍යා වර්ධන දිසුනාව ය.
 (3) අධික ජනසංඛ්‍යාව හා පහළ ජනසංඛ්‍යා වර්ධන දිසුනාව ය.
 (4) අධික ජනගණන්වය හා ඉහළ ජනසංඛ්‍යා වර්ධන දිසුනාව ය.
 (5) අඩු ජනගණන්වය හා පහළ ජනසංඛ්‍යා වර්ධන දිසුනාව ය. (.....)
- 40.** ආකර කර්මාන්තය නිෂ්කරුක කර්මාන්තයක් වශයෙන් හැඳින්වීමට හේතුව කුමක් ද?
 (1) යකඩ සහ වානේ කර්මාන්තයට අවශ්‍ය අමුදව්‍ය මෙමින් සැපයීම නිසා ය.
 (2) බනිජ සම්පත් කැණීමට සිමා වූ කර්මාන්තයක් නිසා ය.
 (3) බනිජ සම්පත් බහුල පුද්ගලවල කෙරෙන කර්මාන්තයක් නිසා ය.
 (4) සාරාගන්නා බනිජවලින් විශාල ප්‍රමාණයක් නිෂ්කාරෙනය කරන නිසා ය.
 (5) සාරාගන්නා බනිජවලින් විශාල ප්‍රමාණයක් ප්‍රාථමික ක්‍රියාකාරකම්වලට යොදවන නිසා ය. (.....)

* *

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பர්டිසෑත் தினைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙ.ල) විභාගය/க.பො.த. (உயர் தர)ப் பර්டිසෑ - 2019
නව නිර්දේශය/ புதிய பாடத்திட்டம்

විෂයය අංකය
පාட ප්‍රාග்ரାମ**22**විෂයය
පාடம்**ஒன்றை விடுவது**

ලකුණු දීමේ பටிஹාරிய/புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I பறை / பத்திரம் I

பிலே
வினா
இல.
01.	4	11.	3	21.	4	31.	3
02.	5	12.	2	22.	1	32.	all
03.	3	13.	5	23.	3	33.	2
04.	3	14.	1	24.	1	34.	4
05.	5	15.	4	25.	3	35.	1
06.	4	16.	1	26.	3	36.	3
07.	3	17.	1	27.	3	37.	4
08.	2	18.	4	28.	2	38.	1
09.	2	19.	4	29.	3	39.	3
10.	1	20.	1	30.	2	40.	2

❖ விசேஷ உபலேக்ஸ்/ விசேட அறிவுறுத்தல் :

ஒரு சரியான விடைக்கு 02 லகுண பிள்ளை/புள்ளி வீதம்
 முறை லகுண/மொத்தப் புள்ளிகள் $2 \times 40 = 80$

II කොටස

- ශ්‍රී ලංකා මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන $1 : 50,000$ පරිමාණයේ දිගුල්ල හු ලක්ෂණ සිතියමෙන් කොටසක් ඔබට සපයා ඇත. එහි සමෝෂ්ව රේඛා අන්තරය මිටර 20 කි. එම සිතියම පදනම් කරගනීම් පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට පිළිනුරු සපයන්න.

01. (i) AB සහ CD රේඛා දෙක මගින් දක්වා ඇති හු රුප ලක්ෂණ දෙකනම් කරන්න.

AB	-	කපොල්ල / ගෙල කපොල්ල
CD	-	අවතල බැඳුම

(ලකුණු 02 යි)

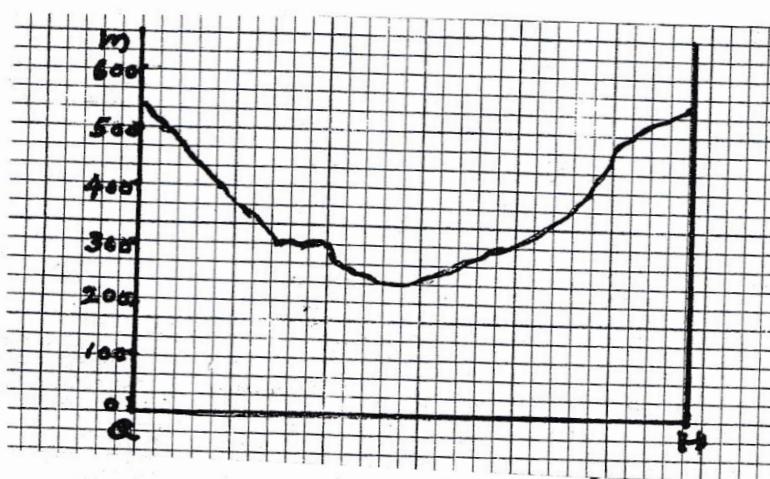
(ii) E සහ F වතුරසු මගින් දක්වා ඇති ජලවහන ලක්ෂණය හා හු රුප ලක්ෂණය පිළිවෙළින් නම් කරන්න.

E	-	වාරි මාර්ග ඇල / වාරි ඇල / වාරි මාර්ගය
F	-	නිමිනය / V-හැඩ නිමිනය

(ලකුණු 02 යි)

(iii) G සහ H සම්බන්ධ කෙරෙන රේඛාව ඔස්සේ හරස්කඩක් (cross section) අදින්න.

(මෙම සඳහා 6 වන පිටුවෙහි දී ඇති ප්‍රස්ථාර කඩාසි යොදා ගන්න.)

පරිමාණයට ලකුණු 1 යි,

හරස්කඩ ලකුණු 02 යි,

(ලකුණු 03 යි)

- (iv) එම හරස්කඩින් දැක්වෙන ප්‍රදේශයේ ඩු විෂමතාව සහ ඩුම් පරිහරණය අතර සබඳතාව කොට්ඨෙන් විස්තර කරන්න.

හරස්කඩින් දැක්වෙන ප්‍රදේශයෙහි උතුරු දකුණු දිගාවට විහිදෙන කදුවැටි දෙකක් සහ ඒ අතර පිහිටි පුළුල් නිමිනයක් දක්නට ලැබේ. එහි G අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන ස්ථානය 500m ඉක්ම වූ උසින් යුත්ත වන අතර එය මීටර 200 අඩු පහළ මට්ටමක පිහිටි නිමිනයේ දක්වා සිඹු බැවුමක් පෙන්වුම් කරයි. නිමිනයේ සිට H අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන ස්ථානය දක්වා බැවුම අවතල හැඩයෙන් යුත්තය. මේ අනුව හරස්කඩින් දැක්වෙන්නේ කදු සහ නිමින ප්‍රදේශයකි.

ප්‍රදේශයේ ඩුම් පරිහරණය ගෙවතු, වී ගොවිතැන සහ වෙනත් වැට්ලි වශයෙන් හදුනාගත හැකිය. නිමිනය හරහා ප්‍රධාන මාර්ගයන් විහිදෙන අතර අප්‍රධාන මාර්ගයක් රට එකවන ස්ථානයෙහි පාසලක් පිහිටා ඇත. නිමින ප්‍රදේශයේ තැනිතලා බව හා පහළ උන්නතාංශයක් පිහිටීම ගෙවතු හා වී ගොවිතැනට බලපා ඇත. නිමිනයට බටහිරින් පිහිටි කදු බැවුම් ප්‍රදේශය හා තැගෙනහිර කදුවැටියෙහි බැවුම්වල වෙනත් වැට්ලි ව්‍යාප්තව ඇත.

හරස්කඩින් දැක්වෙන ප්‍රදේශයේ මේ අනුව කදු සහ නිමින ප්‍රදේශයන්ට පොදු වූ ඩුම් පරිහරණ ලක්ෂණ විද්‍යාමාන වේ.

$$\text{කරුණු 2 ට ලකුණු } 1\frac{1}{2} \times 2 = 03$$

- (v) සිතියම් ප්‍රදේශයෙහි ඩු විෂමතා ලක්ෂණ සහ ප්‍රවාහන ජාලය අතර සබඳතාව සාකච්ඡා කරන්න.

සිතියම් ප්‍රදේශයේ තැගෙනහිර හා බටහිර මායීම් ආශ්‍රිතව කදුකර ප්‍රදේශ සහ මධ්‍යයේ පහත් බිම දක්නට ලැබේ. බටහිර අර්ධයේ කදුවැටි අතර උතුරු දකුණු දිගාවට විහිදෙන නිමිනයකි. සිතියමෙහි දකුණු සීමාව ආසන්න ප්‍රදේශයේ පහත් බිම සහ පුළුල් නිමිනයක් දැකිය හැකිය.

සිතියම් ප්‍රදේශයේ ප්‍රවාහන ජාලය දකුණෙහි පිහිටි ප්‍රධාන මාර්ගයක කොටසකින් සහ කදුවැටි අතර නිමින ඔස්සේ විහිදෙන අප්‍රධාන මාර්ග කරන්න / ජීවී රට මාර්ග සහ අඩ්‍යාර වලින් සමන්විත වේ. ප්‍රධාන මාර්ගය ගංගා නිමිනය අනුව තැගෙනහිර - බටහිර දිගානුගතව ප්‍රදේශය හරහා විහිදේ. මාර්ග ව්‍යාප්තවීමේ දී ඩු විෂමතාව දැකි ලෙස බලපා ඇත. සිතියම් ප්‍රදේශයේ බොහෝ කොටස් සඳහා පහසුකම් නොපවති. ප්‍රදේශයේ ඩු විෂමතාව අනුව හැඩගැසී ඇති ඩුම් පරිහරණය සහ ජනාවාස ව්‍යාප්තිය අනුව මාර්ග ජාලය ව්‍යාප්ත වන බව පැහැදිලි වන බව පැහැදිලි වේ.

$$\text{කරුණු 2 ට ලකුණු } 2\frac{1}{2} \times 2 = 05$$

- (vi) සිතියමේ J ලෙස ලකුණු කර ඇති වතුරසුයෙහි දැක්වෙන ප්‍රදේශයේ භූම් පරිහරණයෙහි ස්වභාවය විස්තර කරන්න.

සිතියමේ J ලෙස ලකුණු කර ඇති වතුරසුයට අයත් ප්‍රදේශය තුළ භූම් පරිහරණය ඉතා අවම මට්ටමක පවතී. මිටර් 400 ඉක්මවන ඉහළ උන්නතාංශයෙහින් සහ බැඳුම් ස්වභාවයෙහින් පිහිටි මෙම ප්‍රදේශය තුළ භූම් පරිහරණය සඳහා භු විෂමතා ලක්ෂණ බාධක ලෙස බලපා ඇත.

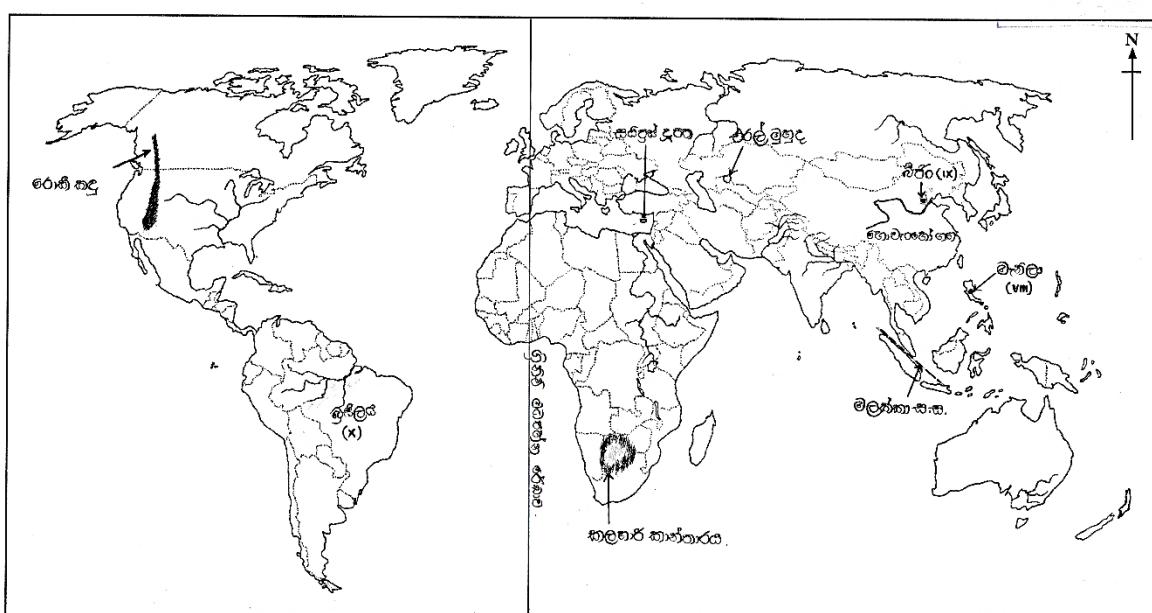
ප්‍රදේශයේ කදුවැටී අතර නිමින සහ කපොලු ඔස්සේ නැගෙනහිර බටහිර දිගානුගතව කරන්න / ජ්ප් රප මාර්ගයක් විහිදේ. කදු බැඳුම් සහ කදු මූද්‍ර වනාන්තර වලින් වැසි ඇති අතර සෙසු ප්‍රදේශයන් හි ලදු කැලැ දැකිය හැක. ඒ අනුව වතුරසුයට අයත් භූම් ප්‍රදේශය සංවර්ධන තොටු මිනිස් කටයුතු සඳහා අයෝග්‍ය ප්‍රදේශයක් ලෙස කිව හැකිය.

$$\text{කරුණු } 2 \text{ ට ලකුණු } 2 \frac{1}{2} \times 2 = 05$$

02. ඔබ වෙත සපයා ඇති ලෝක ආකෘති සිතියමේහි සම්මත සංකේත හා වර්ණ යොදාගනීමින් පහත සඳහන් දැ ලකුණු කර නම් කරන්න.

(i) රෝකී කදු	(iv) මලක්කා සමුද්‍ර සන්ධිය (කළු ඉරක්)
(ii) සොවුංහේෂ් ගංගාව (නිල්)	(vii) ශ්‍රීලංකා මධ්‍යස්ථාන රේඛාව (කඩ)
(iii) කළඹාරි කාන්තාරය (කහ)	(viii) ජාත්‍යන්තර සහල් පරායේෂණ ආයතනය පිහිටි නගරය (රණ කිත්)
(iv) එරල් මුහුද (විල)	(ix) විනායගි අධික ලෙස වායු ද්‍රූම්‍යාචාර ලක්ෂී ඇති නගරය (රණ කිත්)
(v) සයිපුස් දුපත	(x) ලකින් ඇමෙරිකාවේ ප්‍රධානතම යපස් නිෂ්පාදන රට (නම් කිරීම)

(ලකුණු 10 යි)

(කරුණු 1 × 10 = 10 යි)

III කොටස

03. (i). දත්ත සහ තොරතුරු අතර වෙනස දක්වන්න.

දත්ත යනු “විමර්ශනය හෝ විශ්ලේෂණය හෝ සඳහා රස්කල කරුණු හා සංඛ්‍යා වේ. එම දත්ත සංවිධානය හා සකස් කොට නොමැති දළ කරුණුය.

තොරතුරු යනු සංවිධානය හා සකස් කොට නොමැති දළ කරුණු සංවිධානය කොට සකස් කිරීමෙන් පසුව අර්ථාන්විතව ප්‍රයෝගනවත් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමයි.

(ලකුණු 1 + 1 = 02)

(ii). ප්‍රාථමික දත්ත සහ ද්විතීයික දත්ත අතර වෙනස සාකච්ඡා කරන්න.

ප්‍රාථමික දත්ත	ද්විතීයික දත්ත
<ul style="list-style-type: none"> පර්යේෂකයා විසින් තම අරමුණ සඳහා රස්කරන ලද දත්ත 	<ul style="list-style-type: none"> වෙනස් අරමුණු සඳහා කිසියම් පුද්ගලයකු හෝ ආයතනයක් විසින් රස්කරන ලද දත්ත.
<ul style="list-style-type: none"> පර්යේෂකයා කෙළේතුවට ගොජ් අදාළදත්ත රස්කර ගනී. 	<ul style="list-style-type: none"> දත්ත ලබා ගැනීමට ගතවන කාලය හා පිරිවැය අඩුය.
<ul style="list-style-type: none"> දත්ත රස් කිරීම සඳහා ගතවන කාලය, ගුම්ය හා පිරිවැය අධිකය. 	<ul style="list-style-type: none"> දත්තවල විශ්වාසනියත්වය අඩුය.
ලකුණු 1 × 2 = 02 සි	ලකුණු 1 × 2 = 02 සි

(ලකුණු 2 + 2 = 04 සි)

(iii). ප්‍රාථමික දත්ත රස්කරනු ලබන ක්‍රම හතරක් හඳුන්වන්න.

1. ප්‍රශ්නාවලිය
2. සම්මුඛ සාකච්ඡා
3. නිරීක්ෂණ
4. මේනුම්

1. ප්‍රශ්නාවලිය :-

අධ්‍යාපනයට අදාළව සකස්කරගත් ප්‍රශ්නාවලියක් හාවිතයෙන් දත්ත එක් රස් කිරීම ප්‍රශ්නාවලියක් හාවිතයෙන් දත්ත එක් රස් කිරීම ප්‍රශ්නාවලි සම්ක්ෂණ නම් වේ. කෙසේතු විමර්ශකයින් මාරුගයෙන් හෝ තැපැල් මගින් හෝ ප්‍රශ්නාවලිය අදාළ පුද්ගලයින් වෙත යොමුකර පිළිතුරු ලබා ගැනීම මෙහිදී සිදු වේ.

2. සම්මුඛ සාකච්ඡා

පරීක්ෂණය සඳහා තෝරාගන්නා ලද සංගහනයේ හෝ නියදීමයේ සාමාජිකයන් මූණ්ගැසි සාකච්ඡා මගින් අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීම.

3. නිරීක්ෂණ

අධ්‍යාපනයට අදාළ තොරතුරු කේතුයට තුළ දී නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් ලබා ගැනීම මෙයින් අදහස් කෙරේ. නිරීක්ෂණය දෙයාකාරය. ඒ සංඝ්‍ය නිරීක්ෂණය හා සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය ලෙසයි.

4. මිනුම්

භුගෝල විද්‍යාවේ දී වැදගත්වන කාලගුණ දේශගුණ දත්ත රස් කිරීම සඳහා මිනුම් කිරීම මින් අදහස් වේ.

උදා :- වර්ෂාපතනය, උප්‍යානත්වය, උන්නතාංශය

(ලකුණු $1 \times 4 = 04$ පි)

(iv). ප්‍රාථමික දත්ත රස්කිරීමේ දී මුහුණ දෙන ගැටලු දෙකක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- වැඩි කාලයක්, ගුමයක් හා ධනයක් වැඩි කිරීමට සිදුවේ. අදාළ මෙවලම් සූදානම් කර ගැනීම, පුහුණු කිරීම සිදු කිරීම උපකරණ මිල දී ගැනීම හා හාවිතය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් පුහුණුව.
- ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගේ දැනුම හාජාව හා ආකල්ප පර්යේෂකයා අපේක්ෂිත දැනුමක් ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් තුළ තිබේ. ඔහු සමග අදහස් භුවමාරු කරගැනීමට පවතින හැකියාව, ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් පර්යේෂකයින් පිළිබඳ දක්වන ආකල්ප.
- ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගේ කාර්ය බහුලත්වය.
- පාරිසරික බාධක හා සේවා කාර්යක්ෂමතාවය.
- පුද්ගල බද්ධ වීම

ලකුණු $2\frac{1}{2} \times 2 = 05$ පි

04. (i). සිතියමක් (map) යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ කුමක් දී?

පෘතිවී තලය මතුපිට ඇති ත්‍රිමාක හොතික හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ පරිමාණයකට අනුව සම්මත වර්ණ, සංකේත, අක්ෂර හාවිතාකොට පැතැලි තලයක් මත සංස්කිප්තව ඇද දැක්වීම.

(ලකුණු 02 පි)

(ii). විශාල පරිමාණයේ සිතියමක් සහ කුඩා පරිමාණයේ සිතියමක් අතර වෙනස දක්වන්න.

කුඩා පරිමාණ සිතියම	විශාල පරිමාණ සිතියම
<ul style="list-style-type: none"> විශාල ප්‍රදේශයක් ඇතුළත් වේ. 	<ul style="list-style-type: none"> කුඩා ප්‍රදේශයක් ඇතුළත් වේ.
<ul style="list-style-type: none"> සීමිත තොරතුරු ප්‍රමාණයක් දැක්වේ. 	<ul style="list-style-type: none"> සාපේශ්‍යව විශාල තොරතුරු ප්‍රමාණයක් ඇතුළත් වේ.
<ul style="list-style-type: none"> කියවීම තරමක් අසිරු වේ. 	<ul style="list-style-type: none"> කියවීම සාපේශ්‍යව අපහසුය.

එක් පරිමාණයකින් කරුණු දෙක බැඟින් පරිමාණ දෙකෙන් දැක්වීම.

(ලකුණු $0.5 \times 2 = 02$ පි)

(iii). භූ ලක්ෂණ සිතියමකින් ඇති ප්‍රයෝගන දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

- භූමියේ යම් ප්‍රදේශයක නිරපේශ්‍ය හා සාපේශ්‍ය පිහිටීම හඳුනාගත හැකිවීම.
- භූ ලක්ෂණ වෙන්කොට හඳුනාගැනීම හා භූ ලක්ෂණ අතර ඇති සබඳතාව අවබෝධකර ගැනීම.
- ප්‍රදේශයක පවතින ජල වහන රටාව හා භූ විෂමතාව අතර සබඳතාව පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගත හැකිවීම.
- පරිපාලන මායීම පැහැදිලිව වෙන්කර හඳුනාගත හැකිවීම.
- සංවර්ධන කටයුතුවලදී මෙම සිතියම හාවිතා කළ හැකිවීම.
- සමස්ථ හොඨික හා මානව පරීක්ෂණ තේරුම්ගත හැකිවීම.

(ලකුණු $2\frac{1}{2} \times 2 = 05$ පි)

(iv). තේමා සිතියම්වල වාසි දෙකක් සහ අවාසි දෙකක් කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

තේමා සිතියම්වල වාසි :-

- එක් තේමාවක් හෝ දෙකක් පමණක් යොදා ගැනීම නිසා අදාළ තොරතුරු ඉතා පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකිවේම.
- එක් තේමාවක් හෝ කීපයක් හාවිතා කිරීම නිසා නිර්මාණය පහසුය.
- එක් තේමාවක පවතින ව්‍යාප්ත රටාව තවත් තේමාවක ඇතුළත් කිරීමෙන් පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකිවේම.
- තේමා සිතියම් දත්තවල ස්වරූපය හා අවශ්‍යතාවය මත විවිධාකරයට නිර්මාණය කළ හැකිවේම.
- විවිධ පරිමාණයෙන් සිතියම් ඉදිරිපත් කිරීමට පවතින හැකියාව.

(ලකුණු $1\frac{1}{2} \times 2 \times 2 = 06$ සි)

තේමා සිතියම්වල අවාසි :-

- සුවිශේෂ අවශ්‍යතාවයක් මත නිර්මාණය කරන සිතියම් බැවින් පොදු හාවිතයේ දී තොරතුරු සීමා සහිත වේ.
- සංඛ්‍යා ග්‍රෑනීයක තොරතුරු නිරූපනය කිරීම නිසා සැබැං සංඛ්‍යා දත්ත පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම අපහසුය.
- තේමා ගණනාවක් සිතියම් අවශ්‍ය වූ විට ඒ සඳහා වෙන්ව සිතියම් තේමාවන් සඳහා සිතියම් සකස් කළ යුතුවේම.

05. (i). 2009 සහ 2012 වර්ෂවල දී ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට කාර්මික අංශයේ දායකත්වය වගුව 1 හි දැක්වේ.

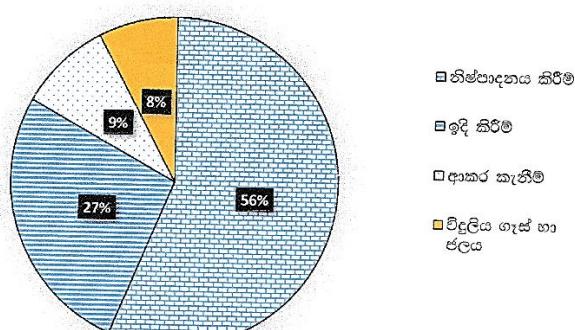
වගුව 1: 2009 සහ 2012 වර්ෂවල දී ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට කාර්මික අංශයේ දායකත්වය (රුපියල් මිලියනවලින්)

	කාර්මික අංශය	2009	2012
1	ආකර්ෂණීම්	60 079	84 672
2	නිෂ්පාදනය කිරීම්	458 660	520 938
3	විදුලිය, ගැස් හා ජලය	63 567	72 634
4	ඉදිකිරීම්	177 912	247 091

මූලාශ්‍ය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (2012)

- (i) 2012 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට කාර්මික අංශයේ දායකත්වය දැක්වීම සඳහා බෙදන ලද වෘත්ත ප්‍රස්ථාරයක් අදින්න. (මේ සඳහා වෙනම ප්‍රස්ථාර කඩාසියක් ලබා ගන්න.)

ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට කාර්මික අංශයේ දායකත්වය - 2012 (රුපියල් මිලියනවලින්)

මූලාශ්‍ය- ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, තොළඹ, 2012.

කාර්මික අංශය	2012	360°	%
නිෂ්පාදනය කිරීම්	520938	203	56
ඉදි කිරීම්	247091	96	27
ආකර්ෂණීම්	84672	33	9
විදුලිය ගැස් හා ජලය	72634	28	8
	925335	360	100

ලකුණු ලබා දෙන පිළිවෙළ

- දක්ෂීජිත වර්තව දැක්වීම
 - වැඩි එකේ සිට අඩු අගය දක්වා දැක්වීම
 - ගණනය කිරීම් සඳහා
 - මානාකාව දැක්වීම
 - මූලාශ්‍ය දැක්වීම
 - සුචිත්‍ර දැක්වීම
ලකුණු 1
ලකුණු 1
ලකුණු 1.5
ලකුණු 0.5
ලකුණු 0.5
ලකුණු 0.5

(ලකුණු 05 පි)

(ii). ඔබ අදින ලද ප්‍රස්ථාරයෙහි වාසි දෙකක් සහ අවාසි දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

වාසි :-

- සංයුතිය පෙන්නුම් කරන ඕනෑම විවෘතක් සඳහා මෙම ප්‍රස්ථාර ක්‍රමය සූදුසුය.
- වෘත්තයේ අංශක ගණනා අනුව උප කොටස් වල විගාලක්වය හඳුනාගත හැකිවීම.
- පරිමාණය අනුව දත්ත හැකිලිමට ලක්කරන, නිසා විගාල දත්ත ව්‍යවද මෙමගින් පහසුවෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

(ලකුණු $1 \times 2 = 02$ පි)

අවාසි :-

- විගාල අන්තරයක් සහිත දත්ත සඳහා සූදුසු ව්‍යවද කුඩා සංඛ්‍යා තිරුපාණය කිරීම සඳහා සූදුසු නොවේ.
- තිරුමාණය තරමක් අපහසු වීම.
- වරකට දැක්විය හැකිකේ එක් විවෘතක් පමණක් වීම.
- අගයන් පිළිබඳ දළ අධ්‍යක්ෂක් මිස සැබැඳු වටිනාකම් මෙමගින් දැනාගත නොහැකි වීම

(ලකුණු $1 \times 2 = 02$ පි)

(iii). ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට කාර්මික අංශයේ දායකත්වයෙහි කැපීපෙනෙන ලක්ෂණ දෙකක් වගුව අංක 1 හි දත්ත ඇසුරෙන් කෙරියෙන් විස්තර කරන්න.

- 2009 හා 2012 වර්ෂ සංසන්දනය කළ විට මෙහි යන්නේ කාර්මික අංශයේ නිෂ්පාදනය කිරීම් අංශය ඉහළම දායකත්වය දරයි. වර්ධනය 11.5% වේ. (62298), දායකත්වය 56% කි.
- දෙවන ස්ථානය ඉදි කිරීම් අංශය වන අතර 2009, 2012 දක්වා කාලය තුළ 28% ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. (64179) දායකත්වය 27% කි.
- ආකර හා කැනීම් අංශයේ සමස්ථ දායකත්වය අඩු ව්‍යවද 2009 සිට 2012 වන විට 29% ක වැඩිම වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. (24593) දායකත්වය 9% කි.
- විදුලිය, ගැස් හා ජලය අංශයේ දායකත්වය අඩුම වන අතර 2012 සිට වර්ධනය 12.4% කි. (9067) දායකත්වය 8% කි.

(ලකුණු $1\frac{1}{2} \times 2 = 03$ පි)

- (iv). වගුව අංක 1 හි දත්ත ඉදිරිපත් කළ හැකි වෙනත් සිතියම් විද්‍යාත්මක ක්‍රමයක් යෝජනා කර එහි යෝග්‍යතාව කරුණු දෙකක් මගින් පැහැදිලි කරන්න.

බහු තීරු ප්‍රස්ථාරය (සමූහ / සැසදුම් තීරු)

- කාණ්ඩ කිපයකට අයත් දත්ත සංසන්දනාත්මකව ඉදිරිපත් කළ හැකිවිම.
- විවෘත උප කොටස්වල වටිනාකම් කාලය හෝ වර්ගය අනුව වෙනස්වන ආකාරය නිරුපනය කළ හැකිවිම.
- කාණ්ඩ අතර මෙන්ම කාණ්ඩ ඇතුළත විවිධත්වය සංසන්දනය කළ හැකිවිම.
- විවෘත ගණනාවක කාලීන වෙනස්කම් එක් ප්‍රස්ථාරයකින් දැනගත හැකිවිම.

යෝජනා කිරීමට 1

යෝග්‍යතාව	<u>1 x 2</u>
	3

සංයුත්ත තීරු ප්‍රස්ථාරය

- විවෘතයේ මුළු වටිනාකම මෙන්ම උප කොටස්ද නිරුපනය කළ හැකිවිම.
- එක් එක් උප කොටස්වලට නිශ්චිත පරිමාණ භාවිතා කිරීම මගින් උප කොටස් අතර වෙනස පැහැදිලිවම අවබෝධකරගත හැකිවිම.
- ප්‍රතිඵත අයයන් ලෙස දැක්වීමේ දී උප කොටස් අතර සාපේශ්‍ය වෙනස පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකිවිම.
- විවෘතවල මුළු වටිනාකම හා සංයුතිය එකම ප්‍රස්ථාරයකින් දැක්වීම තීරු ගණනාවක් නිර්මාණය කිරීමට පවතින හැකියාව.

(ලකුණු $1\frac{1}{2} \times 2 = 03$ පි)

භූගෝල විද්‍යාව II

1 කොටස - හොඨික භූගෝල විද්‍යාව

01. (i). අන්තර්ජනය බලවිග හා බහිරජනය බලවිග යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දයි සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 1x 2 = 02)

- අන්තර්ජනය බලවිග යනු පාලීවි අභ්‍යන්තරය තුළ ක්‍රියාත්මක වන බලවියෙන් ය. මෙම බලවිග උත්පාදනය වන්නේ බාහිර හරය තුළ ඇති මූල ද්‍රව්‍යවල සිදුවන විකිරණයිලි හෝ රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවන් නිසා ඇතිවන උණුසුම සංවහන ධාරාවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.
- පාලීවි පැම්දියෙන් පරිබාහිරව ක්‍රියාත්මක වන බලවිග බහිරජනය බලවිග ලෙස හඳුන්වයි. එනම් සුළත, ගලා යන ජලය, ග්ලැසියර් හා සාගර තරංග වේ. මෙම කාරකවල ක්‍රියාකාරීත්වය හේතුවෙන් පාලීවිය මත පවතින හු රුප වෙනස්වන අතර තව හු රුප නිර්මාණය වීම ද සිදු වේ.

- (ii). ශිලාගෝලය තුළ ක්‍රියාත්මක වන සම්පිළිත බලවිග මගින් නිර්මාණය වන තැම් වර්ග තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 2x 3 = 06)

- සමමිතික තැම්ම
- අසමමිතික තැම්ම
- ඒකානති තැම්ම
- සමානති තැම්ම
- ඔත් තැම්ම
- උලැගි තැම්ම
- උඩුනැම් මධුල්ල හා යටිනැම් මධුල්ල

සමමිතික තැම්ම :

දෙපසින් එල්ල වන බලවිග එක සමාන වූ විට බාහු දෙකකින් යුත් සමමිතික තැම්මක් නිර්මාණය වේ. උඩු තැම් හා යටි තැම් සමාන වන අතර තැම් අක්ෂය පාලීවියට ලම්භකව පිහිටයි. බාහු දෙක සමාන අනුතුමයකින් යුත්ත වේ.

අසමමිතික තැම්ම :

බාහු දෙක ඒකිනෙකට අසමාන අනුතුමයක් පෙන්වන අතර තැම් අක්ෂය පාලීවියට ලම්භකව නොහිතයි. සම්පිළිත බලවියෙට හසුවන පුදේශයේ ඇති පාෂාණවල ප්‍රතිරෝධක බවේ වෙනස්කම් මත එක බාහුවක් අනෙක් බාහුවට වඩා දික් වූ විට අසමමිතික තැම්මක් නිර්මාණය වේ.

උලැගි නැමීම :

මෙම නැමීමේ අක්ෂීය තලය පාලීවි පෘෂ්ඨය දෙසට යොමු වී තිබේ. යටි නැමීම සම්පූර්ණයෙන්ම වැසි තිබේ. අඩු තරමින් එක් බාහුවක්වත් 90° වඩා වැඩි කෝණයකින් ප්‍රමුණය වී ඇත. මෙම උලැගි නැමීම කුඩා ප්‍රතින්ති සහ සහනති ගණනාවකින් සමන්විත වේ.

ඒකානති නැමීම :

නැමී පද්ධතියක එක් බාහුවක් ලම්භාකාරව පිහිටීමෙන් ඒකානති නැමීමක් නිර්මාණය වේ. බාහු දෙකේ අනුකුමය අතිශයින් අසමාන වේ. එක් බැඳුමක් මොහොර බැඳුමක් වන අතර අනෙක් බැඳුම මඳ බැඳුම සහිත වේ.

සමානති නැමීම :

නැමී කිහිපයක් එක්ව ගත් කළ ඒ සියල්ලේම නැමී අක්ෂ සාමාන වූ ආනතියකින් යුත්ත වේ. එක් එක් නැමීමේ අක්ෂීය තල එකිනෙකට සමාන්තරව පිහිටයි.

මත් නැමීම :

එළ්ල වන බලවේග හා පාඨාණ ස්ථිරවල අසමානතාව වඩාත් තීවු වන විට නැමීම වඩාත් තීවු වීමෙන් ඉහළ බාහුව පහළ බාහුව මත තැම්පත් වී මත් නැමීම නිර්මාණය වේ.

උඩුනැමී මඩුල්ල හා යටිනැමී මඩුල්ල :

සම්පිළින බලවේගවලට ලක් වූ ඇතැම් ප්‍රදේශවල උඩු නැමී හා යටි නැමී සහිත සංකීරණ වූ කුඩා නැමී රාශියක් නිර්මාණය වන අතර එවැනි උඩු නැමී හා යටි නැමී ගණනාවකින් සමන්විත විශාල යටි නැමීමක් යටි නැමී මඩුල්ල ලෙස ද කුඩා උඩු නැමී හා යටි නැමී රසකින් සමන්විත විශාල උඩු නැමීමක් උඩුනැමී මඩුල්ලක් ලෙස ද හැදින්වේ.

- (iii). ශිලාගේලය තුළ ත්‍රියාත්මක වන ආත්තිය බලවේග මගින් නිර්මාණය වන විශේද වර්ග තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$)

- සාමාන්‍ය විශේදය
- හෝස්ට්‍රි විශේදය
- සේප්පාන විශේදය
- සුවිශේද තිමින
- කුට්ටි විශේදය

සාමාන්‍ය විශේෂිය :

ආතතීය බලය නිසා විශේෂ තලය මත එම පැති ඉහළට හෝ පහලට යයි. ඒ නිසා සාමාන්‍ය විශේෂිය නිරමාණය වේ.

සුවිශේෂ නිමිනය :

පාරීවි කබොලේ කොටස් සාමාන්තරව පහත් වන විට නැත්තම් ආතතීය බලයෙන් ගිලා බසින විට සුවිශේෂ නිමින නිරමාණය වේ.

උදා : නැගෙනහිර අප්‍රිකානු සුවිශේෂ නිමිනය

සේපාන විශේෂිය :

පාෂාණ කුටිරි ගිලා බැසීම නිසා පඩිපෙළක ආකාරය ගත් බැවුම් නිමින නිරමාණය වීමෙන් සේපාන විශේෂිය නිරමාණය වේ.

උදා : රසින් ගංගා නිමිනය

හෝස්ට විශේෂිය :

උතික්ෂිප්ත කුටිරි ඇල නොවී තිරස්ව පවතින විට ඒවා හෝස්ට යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙම විශේෂය දිගැරී හැඩයෙන් යුත්ත වන අතර විශේෂය මගින් මිටර 2000 සිට මිටර 4000 දක්වා උසට කුදාවැටි නිරමාණය කරනු ලබයි.

කුටිරි විශේෂිය :

විශේෂ තල ඔස්සේ කුඩා කුටිරි උතික්ෂිප්ත වීමෙන් කුටිරි විශේෂ නිරමාණය වේ. මෙහි දී පාරීවි කබොල බණ්ඩනය වන අතර විවිධ උස මට්ටම්වල හා දිගාවන්ට එම බණ්ඩනය වූ කොටස් විතැන් වීම සිදුවේ.

ප්‍රතිවර්තන විශේෂිය :

ප්‍රතිවර්තන විශේෂය යනු විශේෂ තලයට ආනතව එක් අංශයක් අනෙක් අංශය මත පාර්ශ්වීකව තෙරපීමෙන් ඇතිවන හු රුපයකි. මෙහි දී ලැබුවිතය :යේබටසබට අ්කකක* ඉහළ පහළ ගමන් කරන අතර පාලිතය :දෙදාඩ් අ්කකක* එලෙසම පවතී. මෙම වලනය, තෙරපුම හේතුවෙන් සිදුවන අතර හු කාරක තැබී මායිම ආසන්නයේ නිරන්තරයෙන් දක්නට ලැබේ. උලැගි විශේෂය ද ප්‍රතිවර්තන විශේෂයක් වන අතර 45° වඩා අඩු ආනතියකින් යුත්ත වේ.

- (iv) ඉහළ අක්ෂාංශීය ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන බහිර්ජනා බලවේගයක් නිසා නිර්මාණය වන හු ලක්ෂණ තුනක් සුදුසු රුප සටහන් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$)

- බුම්බින්
- එස්තර
- බිජ්‍යපැසි
- මොරේන
- බිහිතැන්න
- රෝජ්මුටෝන්නේන්
- ඔ හැඩ නිමින
- ලමින නිමින / එල්ලෙන නිමිනය
- පිත්ත පටි විල් / විල් වැල්
- සර්ක
- පිරම්බාකාර මුදුන්
- අරේට

02. (i) ගංගා නිමිනයක සිදුවන බාධනය කෙරෙහි බලපාන සාධක හතරක් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු $0.5 \times 4 = 2$)

- ගංගාවේ බැංකුම
- හු ව්‍යුහය
- බාධිත ද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය
- පාංශු වර්ගය
- නිමිනයේ විශාලත්වය හා හැඩය
- ජලයේ ප්‍රවේගය හා ජල පරිමාව

- (ii) ගංගා නිමිනයක බාධනය සිදුවන කුම තුනක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$)

ගංගා බාධනය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන කුම වන්නේ උල්ලේඛය, සිර්ප්‍රාණය, සංසර්පණය, දාවණය, දාව ක්‍රියාව

උල්ලේඛය :

ගංගාවක පරිවහනය වන බාධිත ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ගිණු තුළ සිරීයාම.

සර්ථකය :

ගංගා භාරය තුළ ඇති ද්‍රව්‍ය එකිනෙකට ගැටීම සර්ථකයයි. මේ නිසා ද්‍රව්‍ය කුඩා වී පරිවහනය පහසු වේ.

සංසර්ථකය :

ගංගා භාරය මගින් ගෙශයි ඉවුරු හා පත්ල බාධනය වීම සංසර්ථකයයි.

දාචකය :

ඡලය ගලා යැමේ වේගය අනුව නිරාවරණය වූ පාජාණ මගින් දිය කද ගලා යන විට සිදුවන රසායනික ක්‍රියාව දාචකය ලෙස හැඳින්වේ. සංසර්ථකය මගින් ඉවත් කළ නොහැකි පාජාණ දාචකය මගින් ඉවත් වේ.

දාචකය :

ගංගාවක ඡලය ගලා යන විට පාජාණ පෘෂ්ඨයක් මගින් ඡලය වලනය වීමේ දී යාන්ත්‍රික පිරිණ ක්‍රියාලිය මගින් එම පාජාණය බාධනය වීම.

- (iii) ගංගා නීමිනයක ඉහළ කොටසේ දක්නට ලැබෙන හු ලක්ෂණ තුනක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$)

ගංගා නීමිනයක ඉහළ කොටස සිසු බැවුම සහිතව ගංගා ඔබිය පටු වන අතර ගංගාවේ ඡලය ගලායාම වේගවත්ය. ගංගාවේ ඉහළ කොටසේ දී සිරස් බාධනය අධික වේ. එම නිසා ගංගාවක ඉහළ කොටසේ පහත සඳහන් හු රුප දක්නට ලැබේ.

• V හැඩ නීමින :

ගංගාවේ සිසු බැවුම නිසා ඡලය ගලායාම වේගවත් වේ. මෙම වේගවත් ගැලීමේදී සිදුවන බාධන ක්‍රියාවලිය මගින් ගංගාවේ මැදු පාජාණ බාධනය වීම නිසා ගංගාවේ බැවුම ප්‍රපාතාකාර වේ. එම නිසා නීමින පටු සහ ගැහුරු වන අතර ගංගාවේ හරස් පැතිකඩ සි අකුරක හැඩයෙන් යුත්ත වේ. එම නිසා එම නීමින සි හැඩ නීමින ලෙස හඳුන්වයි.

- **ගල්වන :**

ගංගාවක ඉහළ කොටසේ ග. පතුල ආග්‍රිතව හඳුනාගත හැකිය. මෙවා නිර්මාණය වනුයේ සංසර්ෂණය හේතුවෙනි. ගංගා ජලයේ පරිවහනය කෙරෙන හාරය මගින් ගංගාවේ පතුල තුළ ඇති මැදු පාංාණ බාධානය වීම නිසා ග. පත්ලේහි තැනීන් තැන කුඩා වළවල් නිර්මාණය ටේ. මෙම වළවල් ගල්වන ලක්ෂණ ලෙස හඳුන්වයි.

- **දෙළරුව :**

තද පාංාණ ස්ථීර දෙකක් අතරින් ගග ගලා යාමේ දී එය බොහෝ දුරට පටු වී නිර්මාණය වන හු රුප ලක්ෂණයකි. මෙවැනි දෙළරු ලක්ෂණ නිසා දියඇලි ද නිර්මාණය විය හැකිය. මෙය ගැහුරු දෙළරුවකට වඩා කුඩා වේ.

- (iv) ගංගා නිමිත්තා පහළ කොටසේ දී නිධිසාධනය නිසා නිර්මාණය වන හු ලක්ෂණ තුනක් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 2 × 3 = 06)

හැඩපල ගංගා :

ගංගාවක ජල ප්‍රවාහය සෙමෙන් ගලන අවස්ථාවේදී අවසාදිත තැන්පත් වීම හේතුවෙන් සූලබව නිර්මාණය වන හු රුපයකි. මේ හේතුවෙන් ගංගාවේ දිගානතිය වෙනස් වීමත් නව ගංගා ඔබ හට ගැනීමත් සිදු වේ. ගංගාවේ අවසාදිත හාරය බරින් වැඩිවීම හේතුවෙන් එයින් යම් කොටසක් නිධිසාධනයට ලක් වී විස්ථාපනය වන දුපත් හා පරයන් හටගන්නා ස්ථානවල හැඩපල ගංගා හු රුපය නිර්මාණය වේ.

ග. කණ්ඩා :

ගංගා පිටාර ගැලීමේ දී බරින් වැඩි රූප දියල කොටස ගංගා ඉවුරු දෙපස වරින් වර තැමිපත් විමෙන් අවට ප්‍රදේශවලට වඩා උස්වන සේ ග. කණ්ඩා නිර්මාණය වේ.

පිටාර තැනි :

පිටාර තැනි නිර්මාණය වන්නේ ග. දුගරයක් පහළට ගලා යාමේදී පැන්තකින් සේදාගෙන යාම හේතුවෙනි. ගංගාවක් එහි ඉවුරු කඩා යාමේ දී දියල පස් ස්ථීර ඉතිරි කරනු ලැබයි. මෙවා ක්‍රමයෙන් තැන්නේ පතුල නිර්මාණය කරනු ලැබයි. දියල තැනි වශයෙන් හැඳින්වෙන මෙම තැනිතලා බිම්වල පස සාරවත් වන බැවින් වග කටයුතුවලට යෝගා වේ.

බේල්ටාව :

ගංගාව රැගෙන යන ඉව්‍ය ගං මෝදේ තැන්පත් වීම නිසා බේල්ටාව නිරමාණය වේ. ගංගා භාරය අධිභාරයක් වීම හෙවත් ගක්තිමත් වීම, ඉහළ ගං දෝශීයට අධික වර්ෂාපතනයක් ලැබේම, ගංමෝද ගැහුරු නොවීම සහ සාගර දියවැළේ හා තරංගවල අඩු වේගය බේල්ටාවක් නිරමාණයට හේතු වේ. බේල්ටා නිරමාණයේ දී ගංගාව කුඩා ජල පහරවලට බෙදී යයි. මේ තුළින් අවානක හැඩය ගන්නා බේල්ටා, පක්ෂීපාද හැඩය ගන්නා බේල්ටා, පක්ෂීපාද හැඩය ගන්නා බේල්ටා නිරමාණය වේ.

දුනුවිල :

ජලය අධික වූ අවස්ථාවන්හි දී දගර ගැසුණු ගංගා, දගර නෙරුවෙන් ගෙල හරහා ගලා ඒවායේ මාරුගය කෙරීකර ගනි. මෙලෙස හැරුණු ගං දගරය ආරම්භයේ දී වෙනමම කොටසක් ලෙස දක්නට ලැබෙන අතර පසු කාලීනව විලක් බවට පත්වේ. මෙම හු රුපය එහි ඇති අශ්‍රාව ලාඩුමකට සමාන වූ සුවිශේෂී වකු හැඩය නිසාවෙන්ම අශ්‍රාවලාඩු විල ලෙසින් ද හැඳුන්වයි.

03. (i) දේශගුණික වෙනස්වීම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දිය දක්වන්න.

(ලකුණු 2x 1 = 02)

- දිගු කාලයක් තුළ පවත්නා කාලගුණික තත්ත්වය සාමාන්‍ය වෙනස්වීමකට ලක්වීම දේශගුණික වෙනස්වීම ලෙස හැඳින්වේ.

(ii) දේශගුණික වෙනස්වීම්වලට දායකවන ස්වභාවික සාධක තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 2x 3 = 06)

- හිරුලපවල බලපැම
- යමහල් ක්‍රියාකාරීත්වය
- සාගර මතුපිට උෂ්ණත්ව වෙනස්කම් ඇති වීම
- එල්නිනෝ
- ලානිනා

හිරුලපවල බලපෑම :

වායුගෝලීය පද්ධතිය තාපවත් වීම සූර්ය විකිරණය මගින් සිදු වීම සාමාන්‍ය සංසිද්ධියකි. මෙම තත්ත්වය ඇතැම් විට වෙනස් වන්නේ හිරුගේ මතුපිට ඇති වන මහා පිපුරුම් හේතුවෙනි. මෙම පිපුරුම් සුරයාගේ වුම්බක සේතුයේ ඇති වන අන්තර ක්‍රියාකාරකම් නිසා ඇති වේ. මෙවත් පිපුරුම් නිසා හිරුගෙන් මහා ගිනිදුල් මතු වේ. ගිනිදුල් ඇති වී නිවි යාමට වසර 11ක පමණ කාල පරිච්ඡේදයක් ගත වන බව නිරීක්ෂණ මගින් හෙළි වී ඇත. මෙම පිපුරුම් ස්ථාන අදුරු පැහැදෙයන් දිස්වේ. මෙවා හිරු ලප ලෙස හැඳින්වේ. දිගින් දිගට හිරු ලප ඇති වීම මගින් පාලීවියට ලැබෙන තාප ප්‍රමාණයේ වෙනස්කම් ඇති වේ. මෙසේ ලැබෙන තාප ප්‍රමාණය වායුගෝලයට උරා ගැනීම නිසා පාලීවි උෂ්ණත්වය වැඩි වේ. මෙහි ප්‍රතිඵල ලෙස නියග ඇති වීම, කාන්තාරීකරණය, ගාක වර්ධනයට බලපෑම් එල්ල වීම, ලැවිගිනි වැනි සංසිද්ධි හඳුනා ගෙන ඇත.

යමහල් ක්‍රියාකාරිත්වය :

යමහල් ක්‍රියාකාරිත්වය මගින් ද පාලීවි වායුගෝලය තාපවත් වේ. පාලීවිතලයේ ඇති පැලීම්, කුස්තර, විහෙද ආදි දුරවල ස්ථාන මගින් පාලීවි අභ්‍යන්තරයේ ඇති මැගමා, පාලීවිතලය මතුපිටට පැමිණ සිසිල් වීමේ දී අධික තාප ප්‍රමාණයක් වායුගෝලයට මුද හැරේ. මේ අමතරව අඟ, දුම්, දුලි, ආදි ද්‍රව්‍ය විශාල ලෙස වායුගෝලයට එකතු වේ. මෙහි ප්‍රතිඵල ලෙස සුළං සංසරණ රටාවේ වෙනස් වීම, අධික උෂ්ණත්වය හා අධික වර්ෂාව වැනි සංසිද්ධි ඇති වේ.

සාගර මතුපිට උෂ්ණත්ව වෙනස්කම් ඇති වීම :

වායුගෝලයේ පවතින අධික උෂ්ණත්වය සාගර ජලය මගින් අවශ්‍යාත්මක කර ගැනීම නිසා එහි උණුසුම් වැඩි වී සනත්වය අඩු වීමෙන් පරිමාව වැඩි වේ. මෙමගින් සාගරික ප්‍රවාහවල සංසරණයේ ගෝලීය රටාව ද වෙනස් වෙමින් පවතින බව නිරීක්ෂණය කර ඇත. තිදුසුන් ලෙස ගිමිහාන කාලයේ දී පැසිගික් වෙරළුබ උණුසුම් ගොඩබිම් ප්‍රදේශවල අඩු පිඩිනයක් ද සිත සාගර මතුපිට වැඩි පිඩිනයක් ද පවතින බැවින් සක්‍රීය හා වේගවත් සුළං හැමීමක් සිදු වේ. සාගර මතුපිට උෂ්ණත්ව වෙනස්කම් නිසා උණුසුම් හා සිත දියවැල්වල සංසරණ රටා වෙනස් වීම, සුළං රටා වෙනස් වීම, කුණාටු ඇති වීම, පහත් බිම යට වීම, කඩ්බාලාන පරිසර විනාශ වීම, ලවණ ජලය ගොඩබිමෙන් ගලා එම ආදි සිදුවීම් රෝගක් ඇති වෙමින් පවතියි.

එල්නිනෝ :

පැසිගික් සාගරය මතුපිට සැම වසර 3-5 අතර කාලයකට වරක් විශාල උණුසුම් ජල මතුපිටක් නිරමාණය වී වසරක් හෝ රේට වැඩි කාලයක් පුරා එය පවතී. ඒ අනුව පේරැ හා ඉක්වදෝර රාජ්‍ය අවට පැසිගික් සාගර ජලයේ උෂ්ණත්වය වැඩි වීම නිසා වායු පීඩනයේ හා සූලං රටාවේ ඇති වන වෙනස්කම් එල්නිනෝ හටගැනීමට හේතු වී ඇත. මෙය සාමාන්‍යයෙන් තත්ත්වයෙන් සම්යේ දී සිදු වන බැවින් ක්‍රිස්තු දරුවා යන අර්ථය ඇති “එල්නිනෝ” නමින් හඳුන්වයි. එල්නිනෝ නිසා පාලීවිය මත අන්තරාම් කාලගුණ තත්ත්වයන් ඇති වී ගෝලීය උණුසුම වැඩි වේ.

ලානිනා :

එල්නිනෝ සංසිද්ධිය අවසන් වීමත් සමග ලානිනා තත්ත්ව නිරමාණය වේ. එල්නිනෝ නිසා අධික උෂ්ණත්වයක් හටගත් ප්‍රදේශවල ලානිනා තත්ත්ව නිසා දිත පරිසරයක් නිරමාණය වෙයි. නිරිත දිග පැසිගික් සාගරයේ අසාමාන්‍ය ලෙස සිත සාගරික ජලතලයක් මෙමගින් නිරමාණය වේ. තිදුසුන් ලෙස 1998 ජූනි මාසයේ දී පැසිගික් සාගරයේ තැගෙනහිර ජලතලය එක් වර ම සිසිල් වී වායු පීඩනය වැඩි වී දියවැළුවල වේගය වෙනස් වීමට ලක් වී ඇත.

- (iii) ගෝලීය දේශගුණ වෙනස්වීම් මානුෂ ත්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපාන ආකාරය උදාහරණ තුනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 2x 3 = 06)

කෘෂිකර්මය

- දේශගුණ වෙනස් වීම් කෘෂිකර්මය කෙරෙහි සාපුරු ව ම බලපායි. වර්ෂාපතන රටා වෙනස් වීමෙන් එය සිදු විය හැකි ය.
- දේශගුණ වෙනස් වීම් නිසා රෝග හා පලිබෝධ උච්චරු වැඩි වේ.
- ගාකවල එල හට ගැනීම අඩු වීමත් අකලට එල හට ගැනීමත් සිදු වේ.
- නියං තත්ත්ව නිසා පසේ ආම්ලිකතාව ඉහළ යාමෙන් ඉඩම්, වගාවට න්‍යුසුදුසු වේ.
- සාගර ජල මට්ටම ඉහළ යාම නිසා වෙරළබඩ කෘෂි ඉඩම් වගා කළ නොහැකි තත්ත්වයට පත් වේ.
- හෝග අස්වනු අඩු වීම නිසා කෘෂි ආර්ථිකය කඩා වැට්ටෙමට පුළුවන.
- ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ ගැටලු ඇති වේ.
- ස්වාහාවික විපත් වැඩි වීම නිසා කෘෂි බිම් විනාශ වේ.
- දිත සාතුව කෙටි වීම හෝ ගිම්හානය දිගු වීම නිසා ඇතැම් ප්‍රදේශවල පැල වැඩෙන කාලය දීර්ස වීමෙන් වාසි සහගත තත්ත්වයන් ද ඇති විය හැකි ය.

කර්මාන්ත

- හරිතාගාර වායු විමෝෂණය පාලනය කිරීම සඳහා ලෝකයේ බොහෝ රටවල් දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ගෝලිය සම්මුත්වලට අත්සන් කිරීම නිසා ආකර කර්මාන්තයේ පසුබැමක් ඇති විම.
- අලුත් පරිසර තත්ත්වයන්ට මූහුණ දීමට සිදු වීම නිසා කර්මාන්තවල පිරිවැය ඉහළ යාම.
- ස්වාභාවික විපත් ඇති වීම වැඩි වී ඇති බැවින් කර්මාන්ත ගාලා හා නිෂ්පාදන විනාශ වී යාම.
- දිවර බිමවල ව්‍යාප්තිය හා මත්ස්‍ය ගහණය කෙරේ ඇති වන බලපෑම.

වාසස්ථාන

- ගෝලිය උණුසුම වැඩි වීම නිසා සාගර ජල මට්ටම ඉහළ යාමෙන් වෙරළබඩ ජනාධාරි විනාශ වීම.
- ලෝක ජනගහනයෙන් 50%ක් පමණ මූහුදු වෙරළේ සිට කි.මී. 60ක දුර ප්‍රමාණයක් තුළ ව්‍යාසය කරති. ලෝකයේ නගරවලින් 3/4ක් පමණ වෙරළබඩ පිහිටා ඇත.
- ගෝලිය උණුසුම වැඩි වීම හේතුවෙන් පරිසර උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම නිසා වාසස්ථාන තුළ විශේෂයෙන් නාගරික ප්‍රදේශවල නිවාස සංකීරණවල ජීවත් වීම අපහසු වීම.
- බලගක්ති හාවිතයෙන් නිවාස තුළ ජීවත් වීම පහසු තත්ත්වයට පත් කර ගැනීම නිසා බලගක්ති පිරිවැය ඉහළ යාම.
- වාසස්ථාන ඉදි කිරීමට යන පිරිවැය වැඩි වීම.
- වාසස්ථානවලට ස්වාභාවික විපත්වලින් සිදු වන හානි වැඩි වීම.
- නියං සහ ජල ගැලීම වැනි ස්වාභාවික උපදුව නිසා වාසස්ථානවලට ඇති වන බලපෑම.
- අත්තගාමී කාලගුණ තත්ත්වයන් නිසා ඇති වන බලපෑම. උදා: සුළු කුණාපු

සෞඛ්‍යය

- රෝග වාහකයන් මගින් පැතිරෙන බෝ වන රෝග ඉහළ යාම හා රෝග පැතිරීම. උදා: බේංගු, මැලේරියා, බරවා
 - අධික උණුසුමට හෝ ශිතලට හෝ නිරාවරණය වීම හා වායු දූෂණය හේතුවෙන් හඳු රෝග හෝ වර්ම පිළිකා වැඩි වීම.
 - දේශගුණ වෙනස් වීම් කැමි නිෂ්පාදනයට අහිතකර ලෙස බලපෑමෙන් ආහාර හා පෝෂණ මට්ටම් පහළ යාම මගින් මන්දපෝෂණය වැනි පෝෂණ උෂ්නතා ආශ්‍රිත රෝග තත්ත්වයන් වර්ධනය වීම.
 - පාරිසරික උෂ්ණත්වය වැඩි වීම මගින් ග්‍රෑසන රෝග ඉහළ යාම.
- (iv) දේශගුණික වෙනස්වීම්වල අහිතකර බලපෑම් අවම කර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි හියාමාරුග තුනක් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$)

අධිපරිහේත්තාය සීමා කිරීම

මිනිසා ඔහුගේ සංකීරණ අවශ්‍යතා සමග බහුභාණ්ඩ පරිහරණය සඳහා යොමු වී ඇත. විශේෂයෙන් සංවර්ධිත ලෝකයේ රටවල මේ තත්ත්වය කැපී පෙනෙයි. මූලික අවශ්‍යතා ලෙස සැලකන ජලය, ආහාරපාන, ඇශ්‍රම් පැලුදුම්, වාසස්ථාන සඳහා අධික ඉල්ලුමක් පවතින අතර මිනිසා විසින් පරිහරණය කරනු ලබන හාංඩ් හා උපකරණ පරිවහන මාධ්‍ය, සේවා පහසුකම් පිළිබඳ ව අධික ඉල්ලුමක් පැවතී. මේ හේතුවෙන් පරිසර සම්පත් අධික ලෙස පරිහේත්තාය සඳහා යොමු වී ඇත. නිදසුන් ලෙස ජලය, පස, බනිජ සම්පත්, වාතය, වනාන්තර මේ අතර කැපී පෙනෙන ලෙස අධිපරිහේත්තායට යොමු වී ඇත.

- මේ නිසා පොසිල ඉන්ධන සම්පත් හාවිතය සීමා කළ යුතු ය.
- වනාන්තර තිරසර ලෙස හාවිත කිරීම අවශ්‍ය ව ඇත.
- මිනිසාගේ අධිපරිහේත්තාය සීමා කර ගැනීමට, සරල හා වාම දිවිපෙවතකට ඩුරු වීම.
- අධිපරිහේත්තාය සීමා කර ගැනීමෙන් කාර්යක්ෂම ව හා එලදයී ව සම්පත් පරිහරණය කළ හැකි ය.

කාබන් විමෝශනය අවම කිරීම

- වන වැස්ම ආරක්ෂා කිරීම හා නැවත වන වගාව මගින් පාලීවි වන ආචරණය සංරක්ෂණය කළ යුතු ය. හරිතාගාර වායු අවශ්‍යෝග හැකියාව ඇති ප්‍රබල ම ස්වාභාවික මාධ්‍යය වනාන්තර ය.
- පොසිල ඉන්ධන දහනය කාබන් විමෝශනය ට ප්‍රබල ම සාධකයක් වන තිසා ඉන්ධන දහනය සීමා කිරීමට පියවර ගත යුතු ය.
- බලගක්ති කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම, බලගක්ති හාවිතය අවම කිරීම, විකල්ප බලගක්ති වෙත යොමු වීම, සත්ත්ව පාලන කටයුතු සීමා කිරීම, ප්‍රවාහණ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, සරල උපාංග හාවිතය හා සරල දිවි පැවැත්ම ආදිය මගින් කාබන් විමෝශනය අවම කිරීම කළ හැකි ය.

ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිපත්තිවලට හා නිරද්‍යාවලට අනුගත වීම

- එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපරයාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතිය අනුව කටයුතු කිරීම.
- එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපරයාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතිය ගෝලීය වශයෙන් නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නීත්‍යානුකූල පදනමක් සහිත කියෙන්නේ සන්ධානය පිහිටු වීම හා රීට අනුගත වීම.
- දේශගුණ විපරයාස පිළිබඳ පැරිස් COP21 (Conference of Parties) සහ පැරිස් සම්මුතියට අනුව කටයුතු කිරීම. මේ සඳහා රටවල් 55ක් අත්සන් කර ඇත.
- රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා දේශපාලන මැදිහත්වීම්

04. (i) ජල වකුය කුළු ජලය පවත්නා ස්වරුප දෙකක් නම් කරන්න.

(ලක්ෂණ 1 × 2 = 02)

- සන - කදුකර ප්‍රදේශවල අයිස් වැස්ම, ඔවුව ප්‍රදේශවල ග්ලැසියර
- දුව - භුතල ජලය, සාගර, ගංගා, විල්, වැවි
- වායු - ජල වාෂ්ප, ජල බින්දු

(ii) ලෝකයේ ජල සම්පත්වල ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධක ක්‍රියාත්මක කෙරීයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 2 × 3 = 06)

- ජන ව්‍යාප්තිය හා වර්ධනය
වැඩි වන ජනගහනයට අනුව ජල අවශ්‍යතා වැඩි වීම
- නාගරීකරණය
අධික ජල පරිශේෂනය, ජල මාර්ග අවහිර වීම
- අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම
කෘෂිකාර්මික, කාර්මික සේවා හා ගෘහ කටයුතු නිසා බැහැර වන අපද්‍රව්‍ය නිසා ජල දූෂණය
- පොහොර හා කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය හාවිතය
ජලයට විවිධ රසායන ද්‍රව්‍ය එකතු වීම
- සත්ත්ව ද්‍රව්‍ය මුසු වීම
ජලය අපිරිසිදු වීම හා දූෂණය
- ආකර කර්මාන්ත
ගල් අගුරු, පෙළේශ්ලියම් හා පතල් කර්මාන්ත නිසා අපද්‍රව්‍ය ජලයට එකතු වීම හා ජල මූලාශ්‍ර විනාශ වීම
- ස්වාභාවික ආපදු
නාය යැමි, ගිනිකදු වැනි ආපදු නිසා ජලය දූෂණය වීම

(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ ජල සම්පත තීරණය කෙරෙන ප්‍රධාන හොඳික සාධක ක්‍රියාත්මක පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 2 × 3 = 06 පි)

- ශ්‍රී ලංකාවේ භූගෝලීය පිහිටීම
 - මධ්‍යම කදුකරයේ පිහිටීම
 - ඉන්දියන් සාගරයේ පිහිටීම
 - ඉන්දියානු උප මහද්වීපයේ ආසන්නයේ පිහිටීම
 - දුෂ්පතක් වීම
- වර්ෂාව වසර පුරා විවිධ ක්‍රම ඔස්සේ ලැබීම
 - සංචාර වැසි
 - මෙර්සම් වැසි
 - වාසුලි

- ගංගා උරෝපිත ව්‍යාප්ති රටාව
 - ගංගා ජාලය
 - වර්ෂා ජල ප්‍රමාණය
 - වාර්ෂික වර්ෂාපතනයේ මධ්‍යන්‍යය අගය 1861 mm වීම
 - මධ්‍යම කදුකරයේ බටහිර බැඳුම්වල දී එම ප්‍රමාණය 5000 mm ඉක්මවීම.
 - අර්ධගුණීක ප්‍රමේණවල එය 1000 mm වඩා අඩු වීම.
 - පාංශු තත්ත්වය
 - පාංශු වර්ගය
 - රට අභ්‍යන්තරයේ ඇති ජල මූලාශ්‍ර
 - වෘක්ෂාලතාව
 - භු ව්‍යුහයේ ස්වරුපය/භුගත ජලය
- (iv) දිවයිනේ ජල සම්පත සංරක්ෂණය සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- (ලකුණු $2 \times 3 = 06$ පි)
- ජලාධාර කළමනාකරණ කුමෝපායන්
 - නැවත වන වගා වැඩසටහන්
 - ජල දූෂණය අවම කිරීම
 - ජාතික ජල ප්‍රතිපත්තිය
 - මානව අපද්‍රව්‍ය විදුලත්ව බැහැර කිරීමට ක්‍රියා මාර්ග යොදා ගැනීම.
 - ගෘහස්ථී කැලී කසල ප්‍රතිව්‍යුත්‍රීකරණය කිරීම
 - කෘතීම පොහොර, කෘතීනාගක හා වල් නාගක හාවිතය අවම කිරීම හා ඒවා හාවිතයට සිමා පැනවීම
 - කාර්මික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා තීක්‍ර පැනවීම.
 - වැලි ගොඩැලිම්, අනෙකුත් කැනීම් කටයුතු හා මැටි නිස්සාරණය අවම කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ මිනිසුන් දැනුවත් කිරීම.
 - තීක්‍ර උල්ලංසණය කරන පුද්ගලයන්ට දැඩුවම් ලබාදීම
 - වර්ෂා ජලය හාවිතයට ගැනීම (වැසි ජල වැංකි)
 - ජල පරිහෙළුනයට මුදල් අයකිරීම
 - දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

॥කොටස - මානුෂ ඩුගෝල විද්‍යාව

05.

වග අංක 1 : ජාත්‍යන්තර සංකුමණය 1990 -2017

වර්ෂය	ජාත්‍යන්තර සංකුමණීකයන්ගේ මූල සංඛ්‍යාව (මිලියන)	සංවර්ධිත රටවල් තුළ (මිලියන)	මූල සංකුමණීක සංඛ්‍යාවෙන් % ලෙස	සංවර්ධනය වන රටවල් තුළ (මිලියන)	මූල සංකුමණීක සංඛ්‍යාවෙන් % ලෙස
1990	152.5	82.4	54.0	70.1	46.0
1995	160.7	92.3	57.4	68.4	42.6
2000	172.6	103.4	59.9	69.2	40.1
2005	190.5	116.3	61.0	74.2	39.0
2010	220.0	130.7	59.4	89.3	40.6
2015	247.6	140.3	56.7	107.3	43.3
2017	257.7	146.0	56.7	111.7	43.3

මූලාශ්‍රය : United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division,
Trends in International migrant stock - 2017

- (i) වග අංක 1 හි හඳුනාගත හැකි ජාත්‍යන්තර සංකුමණයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ හතරක්සැදහන් කරන්න.
- 1990 - 2017 දක්වා කාලය තුළ දී ජාත්‍යන්තර සංකුමණීකයන්ගේ සංඛ්‍යාව අඛණ්ඩව වැඩි වී තිබේ. (1990 දී මිලියන 152.5 සිට 2017 දී මිලියන 257.7 දක්වා)
 - සංවර්ධිත හා සංවර්ධනය වන කළාප දෙක කරාම ජාත්‍යන්තර සංකුමණීකයන් ඇදි ගොස් තිබේ.
 - ජාත්‍යන්තර සංකුමණීකයන්ගෙන් බහුතරය සංකුමණය වන්නේ සංවර්ධිත රටවලට ය.
 - එසේම සංවර්ධිත රටවලට සංකුමණය වන අයගේ සංඛ්‍යාවද ක්‍රමයෙන් වැඩි වී තිබේ.
 - මූල සංකුමණීකයන්ගෙන් ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සැලකු විට සංවර්ධිත රටවලට යන අයගේ සංඛ්‍යාව උච්චාවවනය වී තිබේ.
 - සංවර්ධනය වන රටවලට සංකුමණය වන්නන්ගේ සංඛ්‍යාවද අදාළ කාලය තුළ දී කැපී පෙනෙන ලෙස උච්චාවචනය වී ඇත.
 - එසේම, සංවර්ධනය වන රටවලට සංකුමණය වන්නන්ගේ සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතය අඩු වී තිබේ.

(ලක්ෂණ 02 පි)

(ii) සංචාරයේ රටවල් කරා සංක්‍රමණය වීමට ජනතාව පොලුඩුවන සාධක ත්‍යාචාරයේ ක්‍රියාත්මකතාවයෙන් විස්තර කරන්න.

- සංචාරයේ රටවල පවත්නා ආර්ථික අවස්ථා : රැකියා අවස්ථා හා ආදායම ඉපයෝගීමේ අවස්ථා. (අදා ගැනීමේ සාධක)
- ඉහළුවන තත්ත්වයක් භූක්ති විදිමේ අලේක්සාංචර. (අදා ගැනීමේ සාධක)
- දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා පහසුකම් තිබේම. (අදා ගැනීමේ සාධක)
- තමා ජ්‍යෙවන රටවල තිබෙන ආර්ථික ගැටුලු රැකියා ගැටුලු (තල්ලු කිරීමේ සාධක)
- සමාජ පිරිසීම, ගුණධර්ම පිරිසීම, අපරාධ වැඩිවීම. (තල්ලු කිරීමේ සාධක)
- දේශපාලන ප්‍රස්ථායිතාව. (තල්ලු කිරීමේ සාධක)
- සංචාරයේ රටවල පවත්නා දේශපාලන හා ආගමික නිදහස. (අදා ගැනීමේ සාධක)

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$ යි)

(iii) සංක්‍රමණය නිසා ගමනාන්ත ප්‍රදේශවල හටගන්නා සමාජ - ආර්ථික වෙනස්වීම් ත්‍යාචාරයේ ප්‍රාග්ධනයෙහිදී කරන්න.

- සාමාජිය වෙනස්වීම :

ජන සංඛ්‍යාවේ සංයුතිය වෙනස් වීම, විවිධ ජන වර්ග, විවිධභාෂා කථාකරන ජනතාව සහිත සමාජයක් බිජිවීම, ජන සමාජය විවිධ වීම.

- සංක්‍රමණීකයන් බොහෝ විට තරුණ වයසේ පසු වන්නන් බැවින් ජන සංඛ්‍යාවේ වර්ධන ශිෂ්ටතාව ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාව (සාම්ප්‍රදායික මට්ටම ඉහළ යාමෙන්)
- ජන සමාජය කුළ විවිධ ගැටුලු ඇති වීම.
- ඇතැම් ප්‍රදේශ සංක්‍රමණීකයන්ගෙන් ම ජනාකීරණ වීම.
- සංක්‍රමණීකයන් බොහෝ විට අඩු වේතන සහිත රැකියා වල නිපුක්ත වූව ද මුළුන් නිසා ඇතැම් විට ස්වදේශීකයන්ගේ රැකියා අවස්ථා නැති වීම.
- නීත්‍යනුකුල නොවන සංක්‍රමණීකයන් නිසා සංචාරයේ රටවල ඇතිවන සමාජය හා ආර්ථික ගැටුලු : ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය වැනි රටවලට නීත්‍යනුකුල නොවන සංක්‍රමණය වැළැක්වීම සඳහා අධික වියදුමක් දැරීමට සිදු වී තිබීම නිසුනකි.
- සංක්‍රමණය ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපා රටවල දේශපාලන ප්‍රයෝගක් බවට පත්ව තිබේම.

(iv) ශ්‍රී ලංකාවේ ජනව්‍යාප්තිය කෙරෙහි සංක්‍රමණය බලපා ඇති ආකාරය නිදුසුන් තුනක් ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න.

- උතුරු මැයි හා නැගෙනහිර පළාත් වල ගොවී ජනපද කරා ජනතාව සංක්‍රමණය වීමෙන් එම පුද්ග වල ජන සංඛ්‍යාව වැඩිවීම සහ පසුකාලීනව ජන සංඛ්‍යාවේ වාර්ධන ඕස්ථාව ඉහළ යාම.
- දිවයිනේ අනෙකුත් පුද්ග වල සිට බස්නාහිර පළාත කරා ජනතාව සංක්‍රමණය වීමෙන් එම පළාත ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාකිරණ පුද්ගයක් වීම. විශේෂයෙන් ම, කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක වල ජන ගණන්වය ඉහළ යාම.
- ග්‍රාමීය - නාගරික ජන සංක්‍රමණය නිසා නගර කරා ඇදෙන ජන සංඛ්‍යාව වැඩිවීම සහ ඒ ආශ්‍රිතව නොයෙකුත් ගැටුපු ඇතිවීම.
- ග්‍රාමීය - නාගරික ජන සංක්‍රමණය නිසා ග්‍රාමීය පුද්ග වල ජන සංඛ්‍යාව කුමයෙන් හිතවීම.
- සංක්‍රමණය නිසා නාගරික පරියන්ත පුද්ග ජනාකිරණ වීම හා ජනගණන්වය ඉහළ යාම.
- බ්‍රිතානාය පාලනය කාලයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ තේ වතුවල සේවය සඳහා ඉන්දිය ජාතිකයන් ගෙන ඒමෙන් දිවයිනේ මධ්‍යම පළාතේ ජන සංශ්‍යාපිතය හා ව්‍යවස්ථි රටාව වෙනස් වීම.
- මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පුද්ගයේ ජන සංඛ්‍යාව පදිංචි කිරීම හා එම පුද්ග ජනාකිරණ වීම.
- සිවිල් යුද්ධ කාලයේ දී උතුරු පළාතේ ජනතාව රටේ වෙනත් පුද්ග වලට සංක්‍රමණය වීම. (අදාහරණ වශයෙන් පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ පදිංචි වීම)
- එසේම බොහෝ සංක්‍රමණීකයන් විගමනය වීම නිසා උතුරු පළාතේ ජන සංඛ්‍යාව හිතවීම.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$ පි)

6.

(i) ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිභෝගික (subsistence) කෘෂිකර්මාන්තයෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ හතරක් නම් කරන්න.

- ප්‍රධාන වශයෙන් ම වී ගොවිතැන මත පදනම් ව ඇත.
- ගොවි බිම් ඒකක කුඩා ය.
- පරිභෝගිතය සඳහා මෙන්ම වෙළෙඳාම සඳහා ද නිෂ්පාදනය කෙරේ.
- වර්තමානයේ දී නව තාක්ෂණීක ක්‍රම භාවිත කෙරේ.
- ඉහළඅස්වනු ලබාදෙන බිජ වර්ග, කෘෂිම පොහොර හා රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිත කෙරේ.
- වියලි කළාපය තුළ වාරි ජලයද තෙත් කළාපයේ වැසි ජලයද වගාවට උපයෝගී කර ගැනේ.
- මිනිස් ගුමය අවශ්‍ය වුවද වර්තමානයේ මිනිස් ගුම හිගයක් පවතී.
- නව පරමිපරාව පාරිභෝගික කෘෂිකර්මය වෙත යොමු නොවේ.
- සත්ත්ව ගුමය මෙන්ම යන්ත් සූත්‍රද (කොළ මධ්‍යින යන්ත්) භාවිත කෙරේ.
- බොහෝ කෘෂි ඉඩම් වෙනත් පරිභෝගයන් සඳහා යොදවමින් පවතී.

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 = 02$ පි)

(ii)

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණීක ක්‍රමවේද දෙකක් නම් කරන්න.

- වාරි තාක්ෂණය
- හරිත විප්ලවය හා සම්බන්ධ තාක්ෂණය
- රාන තාක්ෂණ (පෙළව තාක්ෂණය)
- කේන්ද්‍රිය ගොවිතැන
- විශේෂිත යන්ත් සූත්‍ර භාවිතය

(ලකුණු $1 \times 2 = 02$ පි)

(ආ) ඉහත (ii) (අ) හි නම කළ ඡික්කාක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් තෝරාගෙන එය ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තයේ සංවර්ධනයට දායක වී ඇති ආකාරය නිදසුන් දෙකක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- වාරි තාක්ෂණය
 - වැව් හා වාරි මාර්ග ජලයෙන් ද උස්සාන වාරි කුම හා වෙනත් ජල සම්පාදන කුම හාවිතය
- හරිත විෂ්ලේෂණ හා සම්බන්ධ තාක්ෂණය

නව බීජ වර්ග, කෘතිම පොහොර, රසායනික ද්‍රව්‍ය, කෘමි නායක, ජල කළමනාකරණය

 - H₄, 1R 36,BG11, LD 356 වැනි බීජ වර්ග හුදුන්වා දීම
 - භූමිය සැකසීම, බීජ වගාව, අස්වනු නෙලීම සඳහා නව යන්තු සූත්‍ර හාවිතය.
 - ජල පාලනය හා ජල කළමනාකරණය
 - සියලුම සංරචක එක් තාක්ෂණීක කට්ටලයක් (ව්‍යුත්ත්වූ) ලෙස හාවිතා කිරීම.
- ජාන තාක්ෂණ (ජේව තාක්ෂණය)
 - පැලැටි වල ජානමය වෙනස් කම් ඇති කරමින් නව පැලැටි බිජ කිරීම.
 - DNAතාක්ෂණය හාවිත කරමින් වඩා එලුදායි (අස්වැන්ත වැඩි), පෝෂ්‍යදායි, ප්‍රෝටීන් පදාර්ථ වලින් පොහොසත්, රෝග වලට මරාත්තු දෙන, පොහොර අඩුවෙන් අවශ්‍ය වන ආකාරයට පැලැටි වල ජානමය වෙනස් කම් සිදු කිරීම.
- මේ නිසා විවිධ පාරිසරික හා පාංශු කළාප වලට සුදුසු වන පරිදි වඩා වඩා හොඳින් අනුවර්තනය වන පැලැටි වර්ග ඉදිරිපත් කිරීමට හැකිවීම.

(ලක්ෂණ 1 × 2 = 02 පි)

- (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාකාර්මික අලෙවිකරණයේ ගති ලක්ෂණ තුනක්කේරියෙන් විස්තර කරන්න.

කාමේ නිෂ්පාදනයේ අලෙවිකරණයේ දී රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශ මැදිහත් වේ. මෙම අංශ දෙකේ කිසිදු අලෙවිකරණයක් තොග හා සිල්ලර වශයෙන් සිදු වේ.

- රාජ්‍ය අංශය යටතේ :
 - ශ්‍රී ලංකාව පුරාම වාගේ සම්පකාර සංගම් හා ඒවායේ වෙළඳ සැල්වාප්තව තිබේ. සමහර ප්‍රදේශ වල මෙම සම්මි සමාගම් හා

වෙළඳාම ඉතා කාර්යක්ෂම අන්දමින් සිදුවන අතර තවත් සමහර ප්‍රමෝශවල එහි දුර්වලතාවන් දක්නට ඇත.

- 'සතොස' වැනි වෙළඳ ආයතන
- විශේෂීත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන

● පුද්ගලික අංශය :

- සිල්ලර වෙළඳ සැල්
- සුපිරි වෙළඳ සැල්
- සති පොල
- ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළඳුන්
- පදික වෙළෙන්දන්

● විශේෂීත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන :

තව වෙළඳපොල ක්‍රියාකාරකමක් වන විශේෂීත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන විශේෂ හෝ එලවල් හා පලතුරු අලෙවිකරණයේ දී විශේෂ කාර්ය හාරයන් ඉටු කරයි. බොහෝ වගකරුවන්ගේ එලවල් හා පලතුරු නිෂ්පාදන මෙම ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන වලට එකතු කොට ප්‍රධාන නගරවල තිබෙන වෙළඳ සැල් (තොග හා සිල්ලර) සඳහා බෙදාහාරී. මෙම මධ්‍යස්ථාන මගින් :

- ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන සඳහා සාධාරණ මිලක් ලබා දේ.
- අතර මැදි ගසාකන්නන්ගෙන් ගොවීන් ආරක්ෂා කරයි.
- අඩු මිලකට හාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේ පහසුව.
- උඩුල්ල, මිශාබ, තල්පෙටිපොල, දිවුලපිටිය, අශ්‍රීලංකිටිය, වැලිසර, තඹුන්තේගම, නාරාහෙන්පිට සහ රත්මලාන යන ස්ථානවල මෙම මධ්‍යස්ථාන පිහිටා ඇත.

● ගුණාත්මක නිෂ්පාදන සඳහා අවධානය යොමුවේම :

වර්තමානයේ බොහෝ පාරිභෝගිකයන් තමන් මිලදී ගන්නා හාණ්ඩ වල ගුණාත්මක බව මෙන්ම මිල පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කරයි.

- නිෂ්පාදිත දිනය, ඇසුරුම් හා කල් ඉකුත්වීමේ දිනය.
- ගුණාත්මක හාවය පිළිබඳ සහතිකයන්.
- සෞඛ්‍ය සම්පන්න බව.
- නියමිත බර ආදිය.

- නිෂ්පාදිත ආයතනයේ තම සඳහන් කිරීම. මෙපමණක් නොව, සැම නිෂ්පාදකයෙකුම මෙම නීති රිති අනිවාර්යෙන්ම හාවිතා කළ යුතුව ඇත.

කෙසේ ව්‍යවද, සමහර දුර බැහැර ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල මෙම අවශ්‍යතාවන් අනිවාර්ය නොවේ.

- **පාරිභෝගික රුවීය හා පහසුව :**

- කාමි නිෂ්පාදන සම්බන්ධ පාරිභෝගික රුවීය පහසුව පිළිබඳව නිෂ්පාදකයන් මතා සැලකිල්ලක් දක්වයි. උදාහරණයක් වගයෙන් වැළි ගල් රහිත සහල් වෙළඳපොලට නිකුත් කිරීම, ආකර්ෂණීය අසුරුම් වල පලතුරු වෙළඳපොලට නිකුත් කිරීම ආදිය.
- පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දී ගැනීමට සරිලන පරිදී කාමි හාණ්ඩ වෙළඳ පොලට නිකුත් කිරීම.

උදා : එකම නිෂ්පාදන විවිධ විශාලත්වයෙන් යුත්ත වූ විවිධ මිල ගණන් යටතේ අලෙවි කිරීම.

- පාරිභෝගික ආකර්ෂණය දිනා ගැනීම පිශීස තරගකාරිත්වයෙන් යුත් අලෙවිකරණය.

- **සුපිරි වෙළඳ සැල් :**

- 1970 දෙකයේ අග හාගයේ සිට මෙරට හඳුන්වා දුන් සුපිරි වෙළඳ සැල් (බටහිර රටවලට අනුකූලව) වර්තමානය වන විට ප්‍රධාන නගරවලින් බැහැරව පරියන්ත කාලාප වලට ව්‍යාප්ත වෙමින් පවතී.
- පොදුගලික අංශය යටතේ මෙන්ම රාජ්‍ය අංශය යටතේ ද මෙම වෙළඳසැල් පිහිටුවා ඇත. (ලක් සතොස)
- මෙම වෙළඳසැල් තුළ පාරිභෝගිකයන්ගේ ආකර්ෂණය දිනා ගැනීම පිශීස හාණ්ඩ සංවිධානත්මක ලෙස අසුරා තබා ඇත. (බොහෝ අංශ, හාණ්ඩ පිළිබඳ නියමිත තොරතුරු, රුවීකත්වය අනුව ඕනෑම ප්‍රමාණයක් මිල දී ගත හැක)

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$ සි)

(iv) වර්තමානයේ දී ලෝක කාමිකර්මාන්තය මූහුණ දෙන ප්‍රධාන අභියෝග තුනක් පරීක්ෂා කරන්න.

- **ගෝලීය අභියෝග :**

- රසායනික ද්‍රව්‍ය හාවිතය
- භුම් හායනාය හා කාත්තාරකරණය

- ගොවීතැන් කටයුතුවලදී හාටිතා කළ සම්පූද්‍යයික දැනුම හා වාරිතු විධි අභාවයට යැමැ.
- ඒකාධිකාරය : බහු ජාතික සමාගම් විසින් ඔවුන්ගේ ඒකාධිකාරය නැත්ත සෙෂ්‍යාධික මත පවත්වා ගැනීම නිසා විවිධ ප්‍රශ්න මතු කරයි.
- සෞඛ්‍ය ගැටළු

(ලකුණු 06 පි)

7.

(i) කර්මාන්ත ස්ථානගතවේමේ සාධක හතරකස්දහන් කරන්න.

අමු ද්‍රව්‍ය, බල ගක්තිය, ප්‍රාග්ධනය, ගුම්ය, , වෙළඳපොල, ප්‍රවාහනය, ව්‍යවසායකත්වය, තාක්ෂණය, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති

(ලකුණු 02 පි)

(ii) ඉහත (i) හි මබ සඳහන් කළඹික් සාධකයක් තෝරාගෙන එය කර්මාන්ත ස්ථානගතවේම කෙරෙහි බලපා ඇති ආකාරය තිද්‍යුන් තුනක් ඇසුරින් විස්තර කරන්න.

• අමු ද්‍රව්‍ය :

- සියලුම කර්මාන්ත සම්බන්ධ ස්ථානගත වීමේ සාධකයකි.
- අමු ද්‍රව්‍යය වර්ග දෙකකි.
 - 1) කෘෂිකාර්මික (සිනි නිෂ්පාදනය සඳහා උක් වගාව)
 - 2) බනිජ (යකඩ හා වානේ නිෂ්පාදනය සඳහා යපස්)
- කාර්මික විෂ්ලවය ආරම්භක අවධියේ දී බොහෝ යකඩ හා වානේ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත පිහිටා තිබුනේ යපස් හා ගල් අගුරු තෙත් ආශ්‍රිතවය. (ලදා : එ:රාජධානියේ වේල්සයේ හා මිඩ්ලන්ඩිස්, ජර්මනියේ රුරු, ඉංග්‍රීසාවේ දමොඳාර්, ඇ.එ.ඩ්.ජ. යේ පංච මහා විල් අවට)
- මෙම බනිජ සම්පත් විශාල ලෙස නිෂ්කර්ෂණය කිරීම නිසා දියුණු රටවලට වර්තමානයේ ආනයන මත පදනම් වීම ට සිදුව ඇත.
- ජපානයේ යකඩ හා වානේ කර්මාන්ත සම්පූර්ණයෙන් ම ආනයන මත පදනම්ව තිබේ. මේ නිසා එරට එවැනි කර්මාන්ත වෝකියෝ, නගේයා, කොළඹ වැනි වරාය ආශ්‍රිතව පිහිටා තිබේ.
- ප්‍රවාහණයේ හා තාක්ෂණයේ දියුණුව නිසා අමු ද්‍රව්‍ය මගින් ස්ථානගත වීමේ සාධකයක් වශයෙන් කළ බලපැංචි දුරටත් වෙමින් පවතී.

- බල ගක්තිය :

- සැම කරමාන්තයකම බලගක්තිය මූලික අවස්ථාවකි.
- බලගක්ති හාවිතයේ විවිධ අවධීන් දක්නට ඇතේ. මිනිස් ගුමයෙන් ආරම්භ වී පසුවදාວ, ගලා බසින ජලය, ජල වාෂ්ප, ගල් අගුරු, පෙටෝලියම්, විදුලි බලය, සුලං, සුරය විකිරණ, පරමාණු බල ගක්තිය.
- කාර්මික විජේලව අවධීයේ දී බොහෝ කරමාන්ත ස්ථානගත වූයේ ගල් අගුරු කෙත් ආශ්‍රිතවය. එ : රාජධානියේ ලිවරපුල්, පැ.එ.ඩ්.ජනපදයේ පිටිස්බර්ග ගල් අගුරු කෙත්.
- ගල් අගුරු කෙත් අවසන් වීමත් සමග පෙටෝලියම්, විදුලි සුලං, සුරය විකිරණ හා පරමාණු බලගක්තිය වැනි වෙනත් මධ්‍යයන් කෙරෙහි යොමු වීම.
- ආරම්භක කාල පරිව්‍යේදයේ දී මෙන් නොව පසුව තව බලගක්ති හාවිතයේ නමුතාවය හා ප්‍රවාහන පහසුව හේතුකොටගෙන වැඩි බලපෑමක් එල්ල කිරීමට සමත් නොවීම.
- වර්තමානයේ පරිසර දූෂණය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමුවීම නිසා සුලං, සුරයවිකිරණ, සාගර තරංග වැනි ප්‍රනර්ජනනීය බලගක්ති මූලාශ්‍රයක් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමුවෙමින් පවතී. එක්සත් රාජධානියේ සුලං හා සාගර තරංග හාවිතය.
- ඉංදියාවේ ගුජරාතයේ හා වීනයේ බොහෝ ස්ථානවල සුරය බල ගක්තිය උත්පාදනය
- සංවර්ධන රටවල පරමාණු බල ගක්ති බහුලව හාවිතා කරයි.

- ප්‍රාග් ධනය :

- යම් යෙදුවුමක් වෙළඳපොල වෙත නිම් හාන්චයක් බවට පත් කිරීමේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී ප්‍රාග්ධනය අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි.
- ප්‍රාග්ධන වර්ග දෙකකි.
 - 1) හොතික ප්‍රාග්ධනය (මූල්‍ය සම්පත්, යන්තු සුතු, ගොඩනැගිලි ආදිය)
 - 2) මානව ප්‍රාග්ධනය (කාර්යක්ෂමතාව, තාක්ෂණීක තව සෞයාගැනීම්, ගුමුණුවුව ආදිය)
- පුද්ගලයන්, පුද්ගල කණ්ඩායම්, බහු ජාතික සමාගම් සහ රාජ්‍යයන් සාමාන්‍යයෙන් නිෂ්පාදන කරමාන්ත සඳහා ආයෝජන කරයි. එබැවින් ඔවුන්ගේ රැකිය, ආකළ්ප, තෝරාගැනීම් කරමාන්ත ස්ථානගතවීම් තීරණය කරයි.

- සංචර්ධිත රටවල කාර්මික සංචර්ධනය සඳහා බහු ජාතික සමාගම් හා පුද්ගලික අංශ පුළුල් ආයෝජන සිදුකළ විට සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල රාජ්‍ය අංශ ආයෝජනයේ දී වැඩි දායකත්වයක් ලබාදෙයි. නමුත් විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වාදීම සමග මෙම තත්ත්වයන් වෙනස් වෙමින් පවතී.
- ලෝකයේ බොහෝ ප්‍රාග්ධනය බහු ජාතික සමාගම් හා ධනවත් පුද්ගලයන් අතර ඒකරායි වී තිබීම කර්මාන්ත ස්ථානගත වීම තීරණය කරනු ලබන බලවත් සාධකයක් බවට පත්ව තිබේ. වර්තමානයේ දී මෙම ඒකරායි වූ ප්‍රාග්ධනය ආසියානු පැසිඡික් කළාපය, දකුණු ආසියාව හා ලකිං ඇමරිකානු රටවල දෙසට ගලායුම හේතුවෙන් එම පුද්ගල පුළුල් කාර්මික සංචර්ධනයක් හිමිකරගෙන ඇත.

● ගුමය :

- කර්මාන්ත ස්ථානගතවීමේ දී ගුමයේ බලපෑම දෙයාකාර වේ. එනම් පුහුණු ගුමය සහ නුපුහුණු ගුමය (තවද මේ දෙක අතර අර්ධ පුහුණු ගුමය යනුවෙන් ද, නම් කරයි)
- රෙදි පිළි, අගෙන්ම වැනි කර්මාන්ත සඳහා අර්ධ - පුහුණු හෝ නුපුහුණු ගුමය අවශ්‍ය වන බැවින් එම කර්මාන්ත එවැනි ගුමය පහසුවෙන් ලබාගත හැකි ස්ථානවල කර්මාන්ත ස්ථානගතවීම ප්‍රයන්ත දරයි. බොහෝ ඇගෙන්ම කර්මාන්ත සංචර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ස්ථානගතව ඇත්තේ ලාභ කාන්තා ගුමය ලබාගත හැකි වීමෙනි.
- උසස් තාක්ෂණික පුහුණු ගුමය ලබාගත හැක්කේ සංචර්ධිත රටවලනි. එබැවින් ගුවන් යානා, මෝටර රථ, නැව් තැනීම, යුධ ආම්පන්ත වැනි ඉහළ තාක්ෂණික කර්මාන්ත එම රටවල සංකේත්ද්‍රගතව ඇත. උදා : ඇ.එ.ඒ.ජ, එක්සත් රාජධානීය, ජර්මනිය, ප්‍රංශය, රුසියාව.
- ආසියානු පැසිඡික් පුද්ගලයේ ඉතා ලාබදායික කාන්තා ගුමය ලබාගත හැකිවීම තිසා ඉලෙක්ට්‍රොනික හා ඒක් තිෂ්පාදන කර්මාන්ත බහුලව ස්ථානගත වී ඇත. පසුව මෙය ඉන්දියාවේ සිදුවෙමින් පවතී.
- උසස් තාක්ෂණික කර්මාන්ත සඳහා විද්‍යාඥයින්, කළමනාකරණ සහ වෘත්තීය පුහුණු ගුමික මූලාශ්‍ර අවශ්‍යය. එබැවින් එවැනි කර්මාන්ත එවැනි මූලාශ්‍රවලින් හෙවි ලෝකයේ ප්‍රසිද්ධ කාර්මික වේදිකා (mdmstioal corridor) තුළ පිහිටා තිබේ.

ලදා : ලංචිනයේ M4හා M11 තීරුව, Blue and Golden Bananas in Europe, ජපානයේ ටෝකියෝ - මිසාකා තීරුව.
 (ලකුණු 06 සි)

(iii) කර්මාන්ත ස්ථානගතවේමේ සාධකවල මැතිකාලීන ප්‍රවණතා නින්ක්කෙවීයෙන් විස්තර කරන්න.

ලෝකයේ කර්මාන්ත ස්ථානගත වේමේ නව ප්‍රවණතාවන් :

- වර්තමානයේ තනි පුද්ගලයන් වෙනුවෙන් විශාල ව්‍යාපාර හා බහු ජාතික සාමාගම් ව්‍යවසායකත්වය හා තීරණයක් බවට පත්ව ඇත.
- ලෝකයේ ඉහළ මට්ටමේ පිළිගත් විශ්ව විද්‍යාල හා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන කේෂ්ද්‍රකාට ගෙන උසස් තාක්ෂණික කර්මාන්ත ස්ථානගතවේමේ ප්‍රවනතාව.
- පාරිසරික විවාදයන් හේතුකාටගෙන නව කර්මාන්ත පාරිසරික හිතවාදී කර්මාන්ත බවට පත්වීම.
- සම්පූදායික කර්මාන්ත ස්ථානගතවේමේ සාධකවලට වඩා තොරතුරු හා සංනිවේදන තාක්ෂණික සාධක වැදගත් අන්දමින් බලපෑම් කරයි.
- ස්ථානගතවේමේ සාධකවල බලපෑම් ගෝලීයකරණය විසින් සම්පූර්ණයෙන් ම පරිවර්තනයට ලක් කරමින් සිටි. මේ හේතුව නිසා foot - loos කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කරයි.
- මැතිකාලීන කර්මාන්ත ස්ථානගතවේමේ දී බහු ජාතික සමාගම් වල තීරණ හා බලපෑම් වඩා වැදගත් වේ.

(ලකුණු 06 සි)

(iv) ඇගෙළුම් කර්මාන්තය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වී ඇති ආකාරය උදාහරණ නින්ක්ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

ඇගෙළුම් කර්මාන්තය ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට බලපාන අන්දම

- මෙය නිර්යාතයමත පදනම් වූ කර්මාන්තයකි.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛ කර්මාන්තයකි. තරගකාරී මිල යටතෙන් ඇ.එ.ඩ.ජ. ට හා යුරෝපයට ඇගෙළුම් නිර්යාත කරයි.

- 1914 වර්ෂයේදී මෙම කර්මාන්තය 19.7% වර්ධනයක් පෙන්විය.
- මෙම කර්මාන්තය රට අභ්‍යන්තර ප්‍රදේශවලට ව්‍යාප්තව තිබේම ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයට හේතු සාධක වී ඇත.
- ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය වත්කම් ඉපයෝගීමේ දී වැදගත් සහකරුවෙක් වගයෙන් ක්‍රියා කරයි. 2014 වර්ෂයේදී ඇගැල්ම් නිර්යාත මගින් 10.5% වර්ධනයන් පෙන්වයි.
- මෙරට රැකියා අහිමි කාන්තා ගුම්කයන්ට රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය කරයි. එමගින් මෙරට පාරිභෝගිකයන්ගේ වියදම් කිරීමද උද්දීපනය කර ඇත.
- නිදහස් වෙළඳ කළාප, කර්මාන්ත උද්‍යාත, කර්මාන්ත කළාප මගින් එම ස්ථානයන් හි ඇගැල්ම් කර්මාන්ත ස්ථානගතවේම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හේතුකොට ගෙන තව රැකියා අවස්ථාවන් උත්පාදනය හා යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම නිසා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයට ද උපකාරී වේ.

(ලකුණු 06 පි)

8.

(i) 'ගෝලීයකරණය' නිර්වචනය කරන්න.

විවිධ විෂය සේෂ්‍යයන් යටතේ විවිධ මානයන් ඔස්සේ ගෝලීයකරණය පිළිබඳව අර්ථ දක්වා තිබේ.

- "විවිධ දේශීමාවන් හරහා සිදුවන හාණේඩ හා සේවා වෙළදාම, ආයෝජන ගලායැම්, තොරතුරු හා සන්නිවේදන මගින් විවිධ ආර්ථිකයන්, සංස්කෘතින් හා ප්‍රජාවන්ගේ ස්වාධීනත්වය වර්ධනය වීම පැහැදිලි කිරීම සඳහා හාවිතා කරනු ලබන වචනය ගෝලීයකරණයයි"

Peterson Institute of International Economics

- "ජාතික දේශීමාවන් හා සංස්කෘතින් හරහා නිෂ්පාදනය තාක්ෂණය, තොරතුරු ව්‍යව්තවේම ගෝලීයකරණයයි".

Beverly Bird and Carol Kopp : 2019

(ලකුණු 02 පි)

- "ලෝකයේ විවිධ සංස්කෘතින්, ආණ්ඩු, ආර්ථිකයන් අතර අනෙකානු ක්‍රියාවන් හා අන්තර් සබඳතාවන් ප්‍රවර්ධනය කරමින් ජනතාව විවිධ අදහස් හා හාණේඩ තුවමාරු වීමේ ක්‍රියාවලියයි".

(ii) ගෝලීයකරණය ක්‍රියාවලිය වේගවත් කරන සාධක තුනක් පරීක්ෂා කරන්න.

ගෝලීයකරණයේදී තොරතුරු තාක්ෂණය සහ්තිවේදනයේ බලපෑම් අන්තර්ජාලය මගින් කරනු ලබන බලපෑම් මගින් දැකැගත හැකිය. අන්තර්ජාලය පුළුල් ලෙස හාවතා කිරීම මගින් අතිවිශාල වෙනස්කම් සිදුකර ඇත. යම් සමාජයක ආර්ථික, සමාජීය, සංස්කෘතික හා දේශපාලන ආකෘතීන් මගින් සිදුවන වෙනස්කම් සම්ගින් මිනිස් ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතාවන්ට සරිලන ආකාරයෙන් ඉතා කෙටිකාලයක් තුළ එම සමාජය ත්‍රිත්වා නිශ්චිත කරයි.

- ලේඛකයේ බොහෝ විශ්ව විද්‍යාලවල වෙබ් අඩවි වලට පහසුවෙන් ප්‍රවිශ්‍ය වී එම සේවාවන් ලබාගත හැකිවීම.
- අන්තර්ජාලය හරහා විවිධ හාණ්ඩ හා සේවාවන් මිලදී ගැනීම් හා අලෙවි කිරීම් සඳහා පහසුකම් සපයා ඇත.
- වන්ඩිකා තාක්ෂණය එකවර ගලාජ්ම.ප්‍රකාශ තන්තු රහැන් හාවතය (Fiber optic Cable), ගුවන් විදුලි ජාල හා ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන හාවතය සමග,ලේඛකයේ සිදුවන මිනැම සිද්ධියක් තත්පර කිහිපයින් දැන ගැනීමට හැකි වීම.
- ක්ෂේත්‍ර විප (Micro Chips) හාවතය හා එහි දියුණුව ඉතා අධික වේගයෙන් විශාල ප්‍රමාණයක දත්ත හා තොරතුරු සැකසීම මෙන්ම ගබඩා කිරීම (කුඩා විපයන් තුළ) පහසු කරලිම.
- ලේඛකයේ සැම තැනක සිටින සැම පුද්ගලයෙක් ,අායතනයන් සමාජය සමග සබඳතා දියුණු කිරීම.
- නව ලිබරල්වාදී ආර්ථික දරුණුනය ව්‍යාප්ත වීම.
- පහළ බසින ප්‍රවාහන වියදම්.
- බහු ජාතික සමාගම්වල දායකත්වය

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$ පි)

(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධනය කෙරෙහි ගෝලීයකරණය දායක වී ඇති ආකාරය උදාහරණ තුනක් ඇසුරින් විස්තර කරන්න.

- ඔහුගේ ජාතික මට්ටමක් ඉක්මවා ප්‍රාග්ධනය තුවමාරු කරගත හැකිවීම, නිශ්චයාදන හා නේවාල ගළායැමට හැකිවීම, කොටස් වෙළඳපොලවල් හා ගුම වෙළඳපොලවල් සමඟ සම්බන්ධ වීම.
- හාන්බ නිශ්චයාදනයේ රටක තනි අයිතිය කුමයෙන් ඉවත්ව හාන්බ එකලස් කිරීමේ කර්මාන්ත ආරම්භ වීම හා විවිධ රටවල් සමඟ ආර්ථික සබඳතා ඇති කර ගැනීමට හැකිවීම.
- දේශපාලන දෘශ්‍යීකෝණයකින් බලන විට රටක යථා සංස්කේෂණයකට සම්බන්ධ ඔහුගේ දේශපාලන ගැටුවක් ක්ෂණයකින් ජනතාවට දැනගත හැකි වීම, එමෙන් ම ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට එවැනි ප්‍රශ්න විසඳීම සඳහා ඉඩ ප්‍රස්ථා ලැබේම. (ලෝක ප්‍රජාවගේ මූලික මානව අයිතිවාසිකම් රෙක ගැනීමට හැකිවීම.)
- සුනාමිය,හු වලන වැනි ස්වභාවික ව්‍යවසනයන් ලෝක ප්‍රජාවට ක්ෂණීකව දැනුම් දීමට හැකිවීම සහ එම ව්‍යවසනයන්ගේන් සිදුවන ක්ෂණීක විනාශ අවම කරගැනීම සඳහා යුහුසුවෙන් පියවර ගැනීමට හැකිවීම.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$ සි)

- (iv) ගෝලීයකරණය විසින් සංවර්ධනය වන රටවල නිර්මාණය කර ඇති ගැටුව තුනක් සාකච්ඡා කරන්න.

සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලට සිදුවන අවාසි

- මෙම රටවල දුප්පත්- පොහොසත් අතර පවතින පරතරය තව තවත් පුළුල් වීමට හේතු වේ.
- සංවර්ධනය මෙම රටවල රඳී තිබුවද එය සමජාතියට ව්‍යාප්ත නොවේ.
- මෙම රටවල තිබෙන වටිනා සම්ප්‍රදායික හා සංස්කෘතික අංග අභාවයට යැමු. උදා. හාජාව වෙනස් වීම,පවුල් එකකය වෙනස් වීම පමණක් නොව ඔවුන්ගේ දේශීය වටිනාකම් ද වෙනස් වේ.
- තරුණ පරම්පරාව වෙත දැඩි ලෙස බලපෑම්. මෙවැනි බලපෑම් ඇඳුම් විලාසිතා, සංගිතය, ආහාර ගැනීමේ වර්යාවන් දෙය මැනවින් දැකිගත හැකිය.මේ හේතුවෙන් දැනටමත් විවිධ සංස්කෘතික හා සෞඛ්‍යය ගැටුව ඉස්මතුව තිබේ.

- තරුණෝයන් අන්තර්ජාලය හරහා ලිංගික රුපරාමු සහ විතුපට බැලීමට යොමු වේ.
- දේශීය සංස්කෘතිය හා වටිනාකම් සීමාවකින් තොරව බටහිරකරණය වේ.

(ලකුණු $2 \times 3 = 06$ සි)
